

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdeja in tiska Casonpina podjetje Slovenski poročevalec. - Direktori: Rudi Januša, Glavni in odgovorni urednik: Seržej Vošnjak. - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-526. - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. - Oglasi: oddelček Ljubljana, Tihova cesta 7, telefon 21-696, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-632. - Poštni predal št. 29. - Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-9-L-367. - Mesečna naročnina 230 din.

Zasedanje zvezne ljudske skupščine

Zvezna ljudska skupščina je sprejela resolucije o perspektivnem planu razvoja osebne potrošnje in perspektivnem planu razvoja splošne potrošnje, predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o pravicah in dolžnostih, izvolitvi in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev in predlog zakona o prevozu potnikov in blaga po železnicah - Za novega člana zveznega izvršnega sveta je bil izvoljen Svetislav Stefanović

V sredo se je sestala zvezna ljudska skupščina. Na skupni seji zveznega zbora in zbora proizvajalcev so razpravljali o elaboratu in predlogu resolucije o perspektivnem razvoju osebne potrošnje, kakor tudi o elaboratu in predlogu resolucije o perspektivnem razvoju splošne potrošnje. Ekspozice perspektivnem razvoju osebne

in splošne potrošnje je podal član zveznega izvršnega sveta Milentije Popović. Na popoldanski seji se je začela razprava o ekspoziciji Milentije Popovića, v kateri so govorili poslanci dr. Zlatan Sremac, Peška Frntić, dr. Jovan Sekić, nato pa je predsednik zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić poročal o

obisku naše parlamentarne delegacije na Kitajskem. Včeraj dopoldne so govorili v razpravi o perspektivnem planu osebne potrošnje podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolaković, ljudski poslanci Olga Vračić, Jerko Radmilović, Ilija Matereć, Miloš Zanko, Milovan Batanović, Miloš Milaković in Jaka Avšič. Zatem sta podala Veljko Zekovića ekspozice o izpremembah v zakonu o volitvah ljudskih poslancev, Peko Dapčević pa o predlogu zakona o prevozu potnikov in blaga po železnicah. Ob 13.25 se je začela ločena seja zveznega zbora, na kateri je državni sekretar za narodno obrambo Ivan Gošnjak poročal o predlogu zakona o izpopolnitvi zakona o Partizanski spomenici 1941. Ta predlog je bil soglasno sprejet, prav tako pa tudi predlog odločbe o izpopolnitvi zveznega družbenega plana za leto 1957, predlog odločbe o podeljevanju sredstev iz gospodarskih rezerv federacije za izplačilo državnih obveznic na račun odškodnine za eksproprirano imetje in predlog odločbe o potrditvi uredb zveznega izvršnega sveta. Nato je zvezni zbor sprejel predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o pravicah in dolžnostih, izvolitvi in odpo-

dobreno. Na tej seji je bil za predlog zveznega izvršnega sveta soglasno izvoljen za novega člana zveznega izvršnega sveta ljudski poslanec v zveznem zboru in zvezni državni sekretar za notranje zadeve Svetislav Stefanović. Skupščina je odobrila tudi poročilo administrativnega odbora o finančnem poslovanju skupščine. V nadaljevanju je zvezna ljudska skupščina soglasno sprejela resolucijo o perspektivnem razvoju osebne potrošnje in resolucijo o perspektivnem razvoju splošne potrošnje. Skupna seja je bila končana ob 18.30 in s tem je bilo obnem končano tudi to zasedanje zvezne ljudske skupščine.

BEOGRAD, 17. okt. (Tanjug). Obrambni minister ZSSR maršal Sovjetske zveze Georgij Zukov je s člani svojega spremstva danes ob 10. dopoldne s posebnim letalom odpotoval iz Beograda v Tirano na uradni obisk v LR Albanijo. V Tirani so ga na letališču sprejeli prvi sekretar albanske partije dela Enver Hodža, predsednik vlade Mehmed Sehu in obrambni minister Bekir Baluku ter druge uradne osebnosti. Maršal Sovjetske zveze Zukov je bil v naši državi na devetdnevem obisku. V času svojega bivanja je poleg Beograda obiskal ljudski republik Hrvatsko in Slovenijo ter nekatere enote in ustanove JLA. Maršalu Sovjetske zveze Zukovu in članom njegovega spremstva so na Batajnici priredili srvačano slovo. Pred odhodom se je maršal Zukov s kratkim pozdravnim govorom poslovil od armadnega generala Gošnjaka in se zahvalil za prisrčen in toplej sprejem. Redakciji »Narodne armije« pa je dal posebno izjavo. - Na sliki: S slavnostnega sprejema v Beogradu, ki ga je priredil maršal Sovjetske zveze Zukov

Resolucija

o perspektivnem planu osebne potrošnje

Prvi del resolucije o perspektivnem razvoju osebne potrošnje poudarja med drugim, da je dosedanja razvoj osebne potrošnje posledica pogojev, v katerih se je razvijalo naše gospodarstvo v povojni dobi. Ta razvoj je bil odvisen predvsem od podedovane zaostajlosti gospodarstva, obsega in smeri investiranja zaostajanja kmetijstva v splošnem gospodarskem razvoju, od znatnega odvajanja sredstev za negospodarsko potrošnje, kakor tudi od posebnih težav v plačilni bilanci.

Zaradi dosedanjega zaostajanja in nastalih problemov v zvezi s tem, se zelo resno postavlja vprašanje osebne potrošnje na sedanji stopnji našega razvoja, in sicer ne samo s političnega, temveč prav tako z gospodarskega vidika. Zaostajanje osebne potrošnje pomeni nesorazmerje, ki neugodno vpliva na naš gospodarski razvoj, zlasti na produktivnost dela, čigar povečanje pomeni najbolj realno in največje rezervno za nagel gospodarski razvoj. Razen tega zohuje nizka raven osebne potrošnje notranji trg, čigar razširjenje je neobhodni pogoj za nagel in skladnejši razvoj gospodarstva.

Resolucija navaja za tem program razvoja osebne potrošnje. Ta del resolucije pravi:

I. Glede na dosedanja zaostajanja osebne potrošnje in resno nesorazmerje, ki je zaradi tega v našem gospodarskem razvoju je potrebno v prihodnji dobi zagotoviti njeno hitrejšo povečanje. To zahteva, da postane pri določanju drugih vidikov potrošnje in smeri investiranja osebna potrošnja izhodna podlaga in ena izmed bistvenih proporcij v razdeljevanju dohodka. Zaradi tega mora osebna potrošnja v prihodnji dobi narastati in skladni z narastanjem narodnega dohodka.

Glede na značaj blagovne proizvodnje in družbenega sistema, ki temelji na upravljanju delovnega ljudstva, je nujno treba likvidirati administrativne elemente pri oblikovanju razmerja med osebno potrošnjo in drugimi vidiki potrošnje, toda ob ohranitvi zavestnega usmerjanja teh odnosov. Dоследno s tem je treba pri razdeljevanju narodnega dohodka za-

gotoviti, da bodo odnosi v potrošnji temeljniji na zadovoljitvi osebne potrošnje in obsegu, ki ustreza njeni gospodarski funkciji kot činitelju produktivnosti dela in razširjenju notranjega trga.

Ker je reprodukcija delovnih sposobnosti, pogoj za proizvodnjo in gospodarjenje sploh, mora biti raven osebnih dohodkov, ki krije stroške te reprodukcije, nujna postavka v proizvodnih stroških in je njemu moč zniževati brez skrajnih negativnih posledic za proizvodnjo samo. Obseg osebne potrošnje delovnega kolektiva, pa tudi vsakega posameznika, mora izvirati direktno iz rezultatov v delovni storilnosti in uspehov v proizvodnji in na trgu. Tako oblikovan obseg osebne potrošnje, oziroma osebne dohodka posameznikov v delovnem razmerju, postaja pogoj in vzpodbudnik večje proizvodnje in delovne storilnosti, pa s tem tudi ekonomsko uravnotežena povečanja življenjskega standarda.

Z instrumenti gospodarske politike in tekočimi gospodarskimi ukrepi je treba zagotoviti, da se bo tako določen obseg osebne potrošnje realiziral. Tako oblikovan osebni dohodek v gospodarstvu naj služijo kot podlaga pri določanju ravnih dohodkov javnih uslužbencev, kakor tudi prejemkov na podlagi socialnega zavarovanja.

Po istih načelih je treba doseči, da bo raven osebne potrošnje (Nadaljevanje na 3. strani)

Resolucijo zvezne ljudske skupščine o perspektivnem planu splošne potrošnje bomo objavili v jutrišnjih številki

ključ zveznih ljudskih poslancev. Soglasno je sprejel tudi predlog zakona o prevozu po železnicah in odobrilo mandatno-imunitetnega odbora.

O istih predlogih je sklepal tudi zbor proizvajalcev.

Zvezna ljudska skupščina je nadaljevala svoje delo na skupni seji ob 17. uri, ko je član zveznega izvršnega sveta in predsednik odbora za gospodarstvo Mijalko Todorović poročal o gibanju gospodarstva v prvih devetih mesecih leta. Poročilo je bilo soglasno

Treba je odpraviti nezaupanje

Šef jugoslovanske delegacije Koča Popović je v Generalni skupščini govoril o najvažnejših vprašanih razorožitve

NEW YORK, 17. okt. (Tanjug). V političnem odboru Generalne skupščine OZN je nekaj dni trajala razprava o razorožitvi. Včeraj je v tej razpravi sodeloval tudi šef jugoslovanske delegacije, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, ki je med drugim dejal, da je to vprašanje nenavadno zapleteno, čeprav je po drugi strani položaj v marsičem jasan.

Predvsem je jasno, da kljub vsem pogajanjem in poskusom ni bil dosežen noben konkreten uspeh in da se oborožitveno tekmovalstvo nadaljuje v čedalje ostrejši obliki. Tako dobiva položaj, ne glede na subjektivne želje, bolj in bolj značajan čedalje večjih priprav na splošno vojno. Dejstvo je tudi, da smo napravili korak nazaj glede na resolucijo z XI. zasedanja Generalne skupščine, v kateri so bile zelo jasno obrazilne naše osnovne naloge, - je dejal Koča Popović in nadaljeval: - Skupek težo o razorožitvi sta proučili obe strani, ki sta v sporu, o načinu in obliki razorožitve, njenem začetku in njenem poteku. Strinili sta jih v celoto, ki jo je treba v celem sprejeti ali zavrniti. Prav to pa je nemogoče in ne-realno. Možna in realna je samo tista rešitev, tista začetna rešitev, ki bo kompromisna.

Tovariš Koča Popović je nato dejal, da je zaradi tega potrebno najti skupno logiko, ki bi bila v skladu z interesi in željami vsega človeštva. Omenil je, da je eden izmed glavnih razlogov dosedanjih neuspehov medsebojno nezaupanje. - V splošno bilanco razorožitvenega vprašanja je treba vključiti tudi stališča, na katera so se že

med splošno debato postavili predstavniki vrste dežel, zlasti tistih, ki niso razporejene v skupine, fronte in bloke. Te dežele vedo, da lahko pomagajo velikim, da v splošno korist ne-hajo tekmovali med seboj, - je dalje dejal Popović in nadaljeval: - Ko sem že pri tem, bi rad poudaril, da se zavzemamo za razširitev ožjega odbora za razorožitve. Jasno je, da lahko v takšnem primeru največ prispejajo tiste dežele, ki ne pripadajo sedanjim blokom. Prav tako kakor veliki tudi mi upimo posledice splošne vojne. Mišlim, da je potrebno, da kot enako zainteresirani, ne pa tu-

di kot enako odgovorni, neposredno sodelujemo tudi pri urejanju razorožitvenih vprašanj. In sicer tem prej, ker ne gre samo za posledice vojne, ki bi nas prizadele, če bi do nje prišlo, marveč tudi za posledica samih priprav za morebitno vojno, ki neposredno že zdaj zadevajo vse narode in prek današnjih pokolenj ogrožajo še vse bodoče generacije. Medtem ko tu govorimo, delajo stotisoči strojev in na tisoče tovarn s polno paro: proizvajajo čedalje bolj uničevalne vojaške potrebščine in orožje.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Večja vloga zborov volivcev

Iz ekspozicije Veljka Zekovića o predlogu zakona o izpremembah in dopolnitvah, o pravicah in dolžnostih, izvolitvi in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev

Posebna skupna komisija zvezne ljudske skupščine in zveznega izvršnega sveta, je v celoti proučila vsleditev sedanje-

ga volilnega sistema za vse predstavnike organe oblasti, z novim sistemom komunalne samouprave, ki je podlaga naše družbeno-politične ureditve. Komisija in zvezni izvršni svet sta med tem zavzela stališče, da bi ljudske poslance v zveznem zboru morali tudi nadalje voliti državljani neposredno, ker se s tem zagotavlja neposredni vpliv na določanje politike, ki jo bo vodila zvezna ljudska skupščina kot najvišji organ oblasti federacije in na sprejemanje sklepov, od katerih je odvisen politični, gospodarski, socialni in kulturni razvoj vse skupnosti.

Predlog zakona ne prinaša nobenih izprememb niti v dosedanjem načinu volitev poslancev v zbor proizvajalcev zvezne ljudske skupščine.

Izpremembe, ki se predlagajo s tem zakonom streme za tem, da bi se vloga zborov volivcev pri kandidiranju še bolj okrepija. Ena izmed glavnih pomankljivosti dosedanjega načina predlaganja kandidatov na zborih volivcev je bila ta, da je vsak zbor volivcev posebej določal kandidata za ljudske poslance.

Namesto dosedanje posebne kandidacijske komisije, ki se izvoli na vsakem zboru volivcev, bo ustanovljena za področje celotnega volilnega okraja kandidacijska konferenca delegatov izvoljenih na vseh zborih volivcev. Glavna smisel takega skupnega kandidacijskega telesa je ta, da naj bo kandidacijska konferenca splošni poli-

tični dogovor zastopnikov vseh zborov volivcev o kandidatih, ki se bodo predlagali na zborih volivcev.

Ta dogovor nudi polno možnost, da bodo zbori volivcev zares aktivno sodelovali pri kandidiranju in da bodo imeli vpliv na določanje kandidatov, ki se bodo predlagali zborom volivcev. Tak dogovor naj omogoči aktivno sodelovanje zastopnikov zborov volivcev že pri določanju kandidata, ki se bodo predlagali zborom volivcev. Na kandidacijski konferenci bodo sprejeti kandidati, ki so dobili največ glasov. Da bi se med tem omogočilo na zborih volivcev predlagati tudi kandidate, za katere se je izjavila znatna manjšina na zboru, je predvideno, da se kot kandidati sprejmejo tudi tisti, ki so dobili najmanj 40% glasov vseh prisotnih delegatov.

Posebno je treba poudariti izpremembo, ki se nanaša na določevanje pogojev, ko se smatra, da je kandidat izvoljen za ljudskega poslance.

Predlogom novega zakona določa v primerih, ko sodeluje pri volitvah samo en kandidat, da se v tem primeru za izvolitev ljudskega poslance v zvezno skupščino zahteva, da je dobil kandidat večino glasov vseh volivcev volilnega okraja. Vzporodno s tem se zahteva za izvolitev ljudskega poslance v zbor proizvajalcev, da dobi kandidat nad polovico glasov volivcev proizvajalcev na področju volilnega okraja.

VOLILNA ZBOROVANJA GREDO H KONCU

VREME Stanje dne 17. oktobra: Prvi val frontalnih motenj je danes dosegl Alpe, vendar ne bo imel bistvenega vpliva na naše kraje, proti Biskajskemu zalivu pa se pomika drugi aktivnejši val, ki bo predvidoma vplival na vreme pri nas že v soboto.

Napoved za petek: Po jutranji megli delno do spremenljivo oblačno vreme, pozneje od zahoda postopno naraščajoča oblačnost. Temperature ponoči med 4 in 8, v Primorju okoli 13 stopinj. Najvišje dneвне v krajih z meglo do 16, v ostalih krajih okoli 20 stopinj C.

Včeraj so bila v Sloveniji v glavnem zadnja zborovanja pred nedeljskimi volitvami. Za danes jih je napovedanih le še nekaj. Med zborovanji, ki so bila včeraj je bilo tudi veliko predvolilno zborovanje v Grosupljem. Volivcem je govoril predsednik OLO Ljubljana in ljudski poslanec dr. Marijan Dermastia.

Dr. Dermastia je izrazil zadovoljstvo nad številno udeležbo. Govoril je o delu krajevnih odborov in dejal: »Brez delovnega krajevnega odbora si ne moremo zamisliti uspehov, ki bi jih sicer lahko imele komune. Krajevni odbor je tisti, ki mora pri opravljanju nalog komune uveljavljati vse tiste možnosti, s katerimi volitvi vsakega kraja tudi razpolagajo. Le nekaj je

takih krajevnih odborov, ki rešujejo probleme svojega kraja z lastnimi sredstvi. Večina njih pa je takih, ki so usmerili svoje delo v iskanju sredstev pri komuni, ne pa pri lastnih virih. V nadaljnjih izjavah je se dr. Dermastia dotaknil vprašanja vsake skupnosti in vloge druge pri odnosih do individualnega kmetovalca. »To vprašanje je predvsem važno zato, je

dejal dr. Dermastia, ker prihaja zaradi vedno večje modernizacije kmetijstva individualni kmetovalec v zelo težaven položaj. Naloge vsake skupnosti in združbo pomagati individualnemu kmetovalcu, da se bo prilagodil modernim sredstvom, jih osvojil, rezultate tega pravilno vnovči ter da bo seveda dobil tudi pravičen delež.

PRED VOLITVAMI

NAD 40 ZBOROVANJ MLIADIH

V trbovškem okraju je bilo že okrog 40 mladinskih zborovanj, ki se jih je udeležilo nad 4000 mladih volivcev. Računajo, da se bo vseh mladinskih zborovanj v okraju udeležilo okrog 5 tisoč mladine.

TUDI V LJUBLJANI SO ZBOROVALI

V sredo popoldne se je zbrala na predvolilnem zborovanju v Tivoliju mladina ljubljanskih podjetij, tovarn in šol. Več tisoč udeležencev sta spregovorila Tone Kropušek, predsednik Centralnega komiteja LMS in Tone Poljšak, predsednik Okrajnega komiteja LMS Ljubljana.

KRANJSKA REZGOVORA

Med zadnjimi predvolilnimi razgovori s posameznimi kandidati za občinske zbornice smo se ustavili v Kranju. Za prvi kranjski razgovor smo izbrali kandidata za občinski zbor proizvajalcev tovarna Toneta Seljaka, delavca, predsednika delavskega sveta v Iskri. Zastavili smo mu vprašanje o bodočem sodelovanju samoupravnih organov v gospodarskih organizacijah z novimi občinskimi ljudskimi odbori. Tone Seljak je takole odgovoril:

V Kranju smo že doslej uveljavljali, da so bili na seje družbenih organov na občini klicani posamezni člani delavskih svetov in upravnih odborov v tovarnah. Ze v začetku se je tak način dela občinskih svetov pokazal kot zelo koristen, kajti tako se je sodelovanje komune in samoupravnih organov močno okrepijo. Ta praksa je bila dobra in je ne kaže zamenjavati z nekimi novimi prijemi. Menim, da bi kar tako nadaljevali.

Seveda bo nova institucija v občinskih ljudskih odborih, zbor proizvajalcev, razen dosedanjega sodelovanja, odprla še nove poti in načine, kako občino in tovarno čim bolj zblizati. Kako naj bi to v podrobnosti bilo, je zaenkrat težko reči. Mislim, da bodo občine, zbori proizvajalcev morali delati to, kar okrajni zbori proizvajalcev doslej niso, pa bi morali. Namreč, na zborih volivcev-proizvajalcev bodo morali odborniki, to je člani zborov proizvajalcev, poročati svojim volivcem o delu občine. Prav gotovo bo to koristno tako za občino, kot za volivce in končno za same odbornike, saj bodo na zborih volivcev najlažje ugotavljali potrebe in želje državljanov.

Tov. Seljaku smo zastavili tudi vprašanje o kranjskih komunalnih problemih. Med najbolj perečimi problemi so stanovanja. Tako

Je menda povsod. Občina nima zadosti proračunskih sredstev za gradnjo, zato bo treba čim bolj angažirati podjetja, da bodo svoja namenska sredstva vložila v gradnjo stanovanj. V sodelovanju z zavodom za stanovanjsko gradnjo bomo lahko mnogo pozidali.

Nič manj boš vprašanja so žele, ceste in vodovodno omrežje. Skušali bomo šolske probleme spraviti v dnevne redne vsaj v petih ali šestih letih. Prepričan pa ne bo morete. Tudi ceste so v slabem stanju, zlasti tista iz Kranja v Skofjo Loko. Delavci izkoristijo vsak sestanek, da na to opozarjajo, ker uničujejo kolesa, ko se vozijo na delo.

Dobršen del občine je brez vodovoda in zato bo moral novi občinski odbor prispevati čimveč bo mogel. Vsega pa ne bo zmoget, zato bo treba razpisati krajevne samoprispevke. Mislim, da bi bili razpisni uspešni, kajti ljudje ne bodo pomislili podpisati, ker na vodovod težko čakajo. Občina pa bo potem morala skrbeti, da bo delo čim hitreje končano.

S podobnimi vprašanji smo se obrnili tudi na kandidata za občinski zbor proizvajalcev, delavca iz Intexa, tovarnišča Marjlo Solar. V nevezanih besedah nam je pripovedoval, kaj in kako misli pred volitvami.

Na prvem mestu je gradnja stanovanj, za tem pa bi morali misliti na adaptacijo tovarn. »Obnova tovarn, obnova tovarn,« slišim na vsakem koraku. Res, stroji v tovarnah, predvsem v tekstilnih, ki jih je pri nas največ, so iztrošeni. Štiridesetletno nepretrgano delo je naše stroje izžepalo. In zaradi tega je tudi zaslužek manjši, ker če imamo dobro surovino in dober stroj, je namreč zaslužek večji. Mislim, da če je že med drugimi skrb komune tudi za standard naših ljudi, tedaj je na obnovo tovarn treba misliti, ker je prav standard od tega v mnogem odvisen.

Se nekaj besed o naših ženah, tistih, ki so zaposlene. Dela imajo veliko, v službi in doma. Zato je bila ustanovitev šivalnice in krpalnice v Kranju nadse koristna. Treba pa bo takoj ustanoviti tudi pralnico, ker bo le-ta našim ženam v veliko pomoč. Tudi glede družbene prehrane še nekoliko, čeprav ni posebnih restavracij. Hrana po tovarniških menzah pa je preskromna, nezadostna. Delavski sveti bodo morali pač nekaj žrtvovati, da se hrana izboljša. V Intexu je na primer hrana dobra in zadostna, toda tovarna mora iz dobička prispevati določen znesek za režijo. Novi ljudski odbor bo moral še vnaprej vplivati na tovarne, da bodo čimveč storile za družbeno prehrano, to je za svoje delavce.

PREDVOLILNO ZBOROVANJE V MARIBORU

V sredo zvečer je bilo v univski dvorani v Mariboru predvolilno zborovanje, na katerem je govoril član izvršnega sveta LRS Tone Bole o splošni gospodarski delavnosti in o nalogah občinskih ljudskih odborov.

Človek in tehnika sta bistvena elementa produktivnih sil

je dejal podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolakovič

V razpravi o perspektivnem planu osebne potrošnje je govoril prvi Rodoljub Čolakovič. Poleg drugega je dejal:

»Ko ocenjujemo dosedanja naša politiko na področju splošne potrošnje in določamo smernice za nadaljnjo dobo, bo potrebno, da ljudska skupščina posveti čimveč pozornosti posebnim vrstam potrošnje, namreč prosveti, to se pravi šolam vseh vrst, kakor tudi vsem ustanovam za izobraževanje odraslih. Nisem navdušen, ker so izdatki za prosveto uvrščeni pod rubriko »Splošna potrošnja«, kajti v tej rubriki so raznovrstne stvari, ki bi jih bilo treba razločiti, da bi mogli točno določiti svoje stališče glede njih. Bistveno je, da spoznamo pravilno vsebino posameznih vrst splošne potrošnje, da se sporazumemo o njihovem pomenu, nakar bomo lahko določili tudi svojo politiko.

NAPACNO JE IMETI IZDATKE ZA PROSVETO KOT NEPRODUKTIVNE

To je posebno važno, kadar gre za izdatke za prosveto in ko je treba do konca likvidirati nesporazum, ki je še vedno med delavci v prosveti in nekaterimi ljudmi, ki delajo v gospodarstvu. Nekateri ljudje iz gospodarstva označujejo izdatke za prosveto kot neproduktivne, ki presegajo naše gospodarske možnosti in celo tudi naše potrebe.

Pri našem delu v prosveti nas je vodilo jasno spoznanje, da morajo biti graditelji socialistične družbe, naši delovni ljudje, oboroženi z vsakovrstnim znanjem, da bi mogli uspešno opravljati svoje delo, da bi mogli napraviti našo državo gospodarsko, napredno in močno, da bi mogli zagotoviti višji življenjski standard, boljše življenje.

Glede na to vodilno načelo naše prosvetne politike namreč, da morajo šole in ustanove za izobraževanje odraslih prispevati k našemu izpreminjanju kvalifikacijske strukture našega delovnega prebivalstva in glede na dejstvo, da je človek poleg tehnike drugi bistveni element produktivnih sil naše države, je nepravilno smatrati izdatke za prosveto kot neproduktivne.

Kljub vsem našim prizadevanjem po osvoboditvi je kvalifikacijska struktura našega delovnega prebivalstva, ki se ne more izpremeniti naglo, zelo neugodna. Po zadnjem popisu prebivalstva l. 1953 je bilo med 8.390.638 gospodarsko aktivnimi prebivalci 2.227.929 ali 26,5%, ki niso imeli nobene šolske izobrazbe, 749.142 ali 8,9% z nedokončano štiriletno osnovno šolo, 3.075.627 ali 36,6% samo s končno osnovno šolo, 1.200.351 ali 14,3% z nepopolno osemletno šolo. To je 86,3% aktivnega prebivalstva. Preostalih 13,7% ima naslednje izobrazbo: osemletno šolo 303.000, industrijsko ali njim podobno šolo 472.000, popolno gimnazijo 87.000, srednje strokovno šolo 167.000, višjo in visoko šolo 78.000.

Kadar govorimo o investicijah za kadre, ne more biti govora, da so previsoke, kajti upoštevati moramo naloge, ki smo si jih postavili v gospodarstvu in kvalifikacijsko strukturo našega delovnega prebivalstva. To je edino konkretno merilo, ki more biti merodajno za določanje bodoče politike.

Izobraženi kulturni ljudje pomenijo mnogo za razcvet naše socialistične demokracije, kajti vsak delovni človek v naši državi ni samo proizvajalec, tem-

več tudi upravitelj. Ni potrebno govoriti, kako izobraženost in kulturnost upravitelja vpliva na kakovost upravljanja in njegove posledice.

KAM SE MORAMO USMERITI?

Posebno skrb moramo posvetiti razvoju naših strokovnih šol, zlasti industrijskih šol in šol učencev v gospodarstvu, ki pripravljajo kvalificirane delavce. Položaj se je razmeroma popravi v ustanovitvi skladov za kadre v gospodarstvu, v katere se stekajo velika sredstva, okoli 9 milijard v letošnjem letu. Ne gre pa samo za materialna sredstva. Treba je točno vedeti, kakšne kadre imamo, kaj potrebujemo za prihodnjo dobo in kako naj te kadre najhitreje in najceneje dobimo. Ugotoviti je treba, ali je za vse stroke in delovna mesta neobhodno potrebno šolanje 3 let, kolikor danes v glavnem traja šolanje v omenjenih šolah. Morda bi bilo za nekatere stroke dovolj tudi leto dni, ako je učencev dokončaj osemletno šolo, kar je pogoj za sprejem v skoraj vse industrijske šole. Ugotoviti je treba tudi, kakšna naj bo usoda srednjih strokovnih šol za določene stroke sprito industrijskih šol istih strok, katerih raven bomo dvignili, itd., itd.

Rodoljub Čolakovič je za tem govoril o materialni podlagi naše prosvete in poudaril, da je pomanjkanje šolskega prostora eden izmed najtežjih problemov, zlasti v večjih mestih in industrijskih krajih.

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta je nato seznanil ljudsko skupščino z rezultati posebne ankete o stanju šolskega prostora in je končno dejal: Izvajati moramo sklep, da je namen šolskega prostora dosegel letos svojo maksimalno ostrižino. V takih okoliščinah je nemogoče govoriti o popolni učinkovitosti pouka. To praktično pomeni, da zaradi pomanjkanja šolskega prostora ne moremo biti racionalno izkoriščena sredstva, ki se izdajajo za redno vzdrževanje šol. Upoštevati je treba tudi to, da morajo imeti delovni pogoji v šolah

neizogibno vpliv tudi na zdravstveni razvoj učencev, kar se sedaj pod vplivom okoliščin premalo upošteva. Vprašanje šolskega prostora ni samo problem našega šolstva. V več ali manj ostri obliki se pojavlja skoraj v vseh državah, tudi v gospodarsko razvitejših in bogatejših.

Mislim, je dejal ob koncu, da bi bilo potrebno za prosveto ustanoviti posebne sklade. Tedaj sredstva, namenjena zanjo ne

bi bila odvisna od vrste slučajnosti, od pojmovanja teša ali onega, od možnosti te ali druge politične teritorialne enote, temveč bi bila odmerjena v smislu skupnega stališča, kar moramo na tem področju storiti za prihodnjo dobo. S tem bi bila zagotovljena tudi stalnost finančnih sredstev vsaki šoli ali ustanovi za izobraževanje odraslih, s katerimi bi mogle zanesljivo računati in svobodno razpolagati.

Zdravstveni zaščiti več sredstev

Iz razprave ljudskega poslance Olge Vrabčeve

Za tem je ljudski poslanec Olga Vrabčeva govorila o nekaterih zadevah zdravstvene službe. Predlog resolucije, je dejala, poudarja načelo, da bo v bodoče potrebni več sredstev za hitrejši razvoj tistih družbenih služb, ki neposredno vplivajo na povečanje proizvodnje, delovno storilnost in osebni standard. V te družbene službe spada tudi preventivna zdravstvena služba. Tako usmerjenost je pravilna, najbolj ekonomična in najbolj humanana. Preventivno so tudi doslej zdravstveni strokovnjaki in družbeni delavci na področju zdravstva poudarjali kot eno izmed najvažnejših vprašanj v zdravstveni zaščiti, vendar pa so v praksi preventivne metode dela ostajale še nerazvite, bodisi zaradi objektivnih, bodisi subjektivnih razlogov, zaradi česar ima danes poudarjanje značaja preventivnega dela še vedno več ali manj deklarativne značaje. Za uspešno preprečevanje bolezni je danes najvažnejše, da se v praksi izvaja načelo enotnosti kurativne in preventivne službe. Vsaka zdravstvena ustanova bi morala poleg uslug prebivalstvu in zdravljenju bolezni razvijati svoje delo tudi v smeri preprečevanja bolezni in v analiziranju vzrokov bolezni in v ukrepih za njihovo odstranitev. Zlasti velja to za osnovne zdravstvene ustanove na terenu. Dokler se bo preventivno delo razvijalo izključno v lo-

benih posebnih preventivnih ustanovah, čeprav so nam tudi take specializirane ustanove potrebne, tako dolgo bo to delo ostalo nerazvito in zapostavljeno.

Za preusmerjenost k preventivni v zdravstveni službi je treba predvsem zboljšati položaj v osnovni mreži zdravstvenih ustanov. Sicer se položaj v tem pogledu izboljšuje, število ambulantno polikliničnih ustanov narašča, toda ti zdravstveni zavodi so nerazviti, imajo relativno nizko strokovno delovno raven, predvsem pa premalo zdravstvenih delavcev. V celoti je v tako imenovani ambulantno poliklinični službi zaposlenih samo 30 odstotkov zdravnikov. Veliko število zdravnikov je osredotočenih v glavnih republiških mestih. Tako je na primer v Beogradu 63 odstotkov zdravnikov iz ožje Srbije, v Zagrebu 44 odstotkov, v Ljubljani 45 odstotkov, v Sarajevu 44 odstotkov, v Skoplju 45 odstotkov. Se slabše je s srednjim medicinskim kadrom. Zlasti manjka medicinskih sestric, sanitarnih tehnikov in babic, za preventivno zdravstveno službo najvažnejših kadrov, ki naj bi imeli odločilno vlogo v izpreminjanju higienskih razmer.

Olga Vrabčeva je govorila tudi o zdravstveni zaščiti družine. Komplikacije zaradi nosečnosti, porodov in podobnega

Razstava sodobne kitajske grafike

Ljubljana, 17. oktobra. Nocoj ob 18. uri je bila v spodnjih prostorih Moderne galerije odprta razstava sodobne kitajske grafike. Razstava, ki jo je organizirala Komisija za kulturne zveze z inozemstvom, obsega okrog 140 listov najboljših sodobnih kitajskih umetnikov-grafikov. Njihova dela kažejo po oblikovni plati vse kvalitete in značilnosti bogate kitajske likovne tradicije, medtem ko so po svoji vsebinski močan in prepričljiv izraz najnovejšega družbenega razvoja, ki ga preživlja kitajsko ljudstvo.

Resolucija o perspektivnem načrtu osebne potrošnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

trošnje kmetijskega prebivalstva povezana z rezultati v proizvodnji sami za trg, ker bo le na ta način predstavljala zadostno stimulacijo za povečanje proizvodnje in trdnosti v kmetijstvu.

II. Razen tega je treba v prihodnji dobi doseči:

a) stabilno tendenco v razvoju osebne potrošnje in zagotovitev določene perspektive in sigurnosti;

b) večjo diferenciacijo v dohodkih med visokokvalificiranimi, kvalificiranimi in nekvalificiranimi delavci, oziroma uslužbenci, kot važna vzpodbuda za povečanje delovne storilnosti in izboljšanje strokovne ravni delavcev in uslužbencev;

c) večjo priložnost v oblikovanju plač nove, zlasti sezonske delovne sile z vsaj v skladu s krajevnimi razmerami;

d) postopno odstranjevanje neskladnosti v strukturi potrošnje, kar je nujno tako za izboljšanje življenjskega standarda kakor tudi za skladnejši razvoj proizvodnje same;

e) postopno likvidiranje sedanjih nesorazmerij v cenah, kar bo pozitivno vplivalo na strukturo potrošnje, kar pa je prav tako neobhodno za normalni razvoj proizvodnje mnogega blaga in uslug;

f) postopno izboljšanje razmerja med plačami in drugimi elementi v strukturi cen proizvodov, ki okrepitvijo vloge živega dela v teh odnosih, kar bo pozitivno vplivalo na povečanje delovne storilnosti ter na proces modernizacije in mehanizacije v vseh gospodarskih delavnosti.

Vsa ta vprašanja se morajo reševati samo na višji ravni skupne osebne potrošnje, kakor je sedanja, postopno in vzporedno z naraščanjem potrošnega sklada. Pri ocenjevanju obsega osebne potrošnje za prihodnjo dobo je treba poleg navedenih smotrov in nalog upoštevati tudi naraščanje števila prebivalstva in nadaljnje izpremembe v njegovi gospodarski strukturi.

tivno počasnejše povečanje povpraševanja po hrani, bo vendarle znatno. Prav tako je treba pričakovati določena izpreminjanja same strukture prehrane.

To pomeni, da ima kmetijstvo tudi v bodoče zelo velike naloge. Gre predvsem za povečanje povpraševanja po živilih, ki naj bi bila zagotovljena s povečano proizvodnjo, nadalje za postopno zmanjševanje uvoza osnovnih živil in razbremenjena plačilne bilance, za izpremembe v strukturi prehrane, ki zahtevajo večjo proizvodnjo kakovostnih živil. In končno je treba za zagotovitev predvidene politike naraščanja osebne potrošnje, zlasti realnih plač, nujno stabilizirati trg s kmetijskimi živilmi, kar zahteva znatne obratne in tržne rezerve teh pridelkov, ki jih sedaj ni.

Treba je opozoriti, da so rezerve v boljsem izkoriščanju kmetijskih pridelkov (zmanjšanje velikih izgub in propadanja blaga), ki bi se moglo izkoristiti za izboljšanje manipulacije in prometa s kmetijskimi pridelki.

Povečanje povpraševanja po industrijskem blagu bo občutno hitreje, kakor po hrani. Pri tem se mora računati s precej različnimi težnjami v povpraševanju po posameznih industrijskih izdelkih. Glede na dosedanja razvoja trga z industrijskim blagom je treba zlasti pričakovati povečanje povpraševanja po raznih predmetih za gospodinjstvo in gospodarstvo.

Poudariti je treba, da bodo v bodoče možnosti povečanja osebne potrošnje mnogo odvisne tudi od naglega povečanja zmogljivosti raznih uslug (obrnih komunalnih, kulturnih itd.), ker bo z naraščanjem realnih dohodkov najhitreje naraščalo povpraševanje po uslugah, sedanje zmogljivosti pa ne zagotavlja kritično povpraševanja niti na sedanj. stopnji.

IV. Glede na potrebo po povečanju obsega osebne potrošnje in izboljšanju njene strukture je nujno treba poskusi najprimernejši način za realiziranje potrošnih skladov s pomočjo politike osebnih dohodkov in cen. Ti pogoji morajo biti optimalni za proizvodnjo in prodajo blaga za osebno potrošnjo.

Posebno se poudarja potreba po stabilizaciji in sodobnejši organiziranju trga s kmetijskimi pridelki, kar zahteva nestabilnost na tem trgu najbolj neposredno življenjski standard

delavcev in uslužbencev, zlasti v velikih mestih.

V. Na koncu je treba poudariti, da so bili leta 1957 kot v pr-

vem letu dobe, na katerega se nanaša ta program, doseženi pomembni uspehi v povečanju obsega osebne potrošnje in izboljševanju njene strukture.

UKREPI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

Za izvajanje tega programa na področju osebne potrošnje in življenjskega standarda je predvsem nujno:

a) izvajati ustrezne izpremembe v gospodarskem sistemu, ki bodo omogočile oblikovanje osebnih dohodkov na gospodarskih osnovah v skladu z rezultati v produktivnosti dela tako delovnega kolektiva, kakor tudi vsakega posameznika;

b) v razdeljevanju narodnega dohodka zagotoviti prvenstvo obravnavanja osebne potrošnje glede na druge vidike potrošnje;

c) v vseh gospodarskih področjih usmerjati konkretno politiko k realizaciji navedenih smotrov na področju osebne potrošnje in življenjskega standarda.

Razen tega se opozarja na potrebo nekaterih posebnih ukrepov:

V. PODROČJU INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE

1. Na podlagi predvidene strukture potrošnje se je treba lotiti rekonstrukcije razširjenja in nove izgradnje industrijskih zmogljivosti za proizvodnjo blaga osebne potrošnje, a v perspektivni plačilni bilanci, zlasti v tekočih letnih bilanci zagotoviti uvoz reprodukcijskega materiala v obsegu in sestavi, ki poleg domačih surovin zagotavlja proizvodnjo potrebnih skladov industrijskega blaga.

2. Se večjega pomena je povečanje kmetijske proizvodnje, ker je brez naglega naraščanja kmetijske proizvodnje in povečanja delovne storilnosti v kmetijstvu nemogoče doseči resnejše rezultate v povečanju osebne potrošnje. Zato so potrebni konkretni gospodarski, organizacijski in drugi ukrepi, da bi se zagotovilo naglo povečanje proizvodnje v kmetijstvu.

3. Potrebni so obsežnejši gospodarski in organizacijski ukrepi za povečanje zmogljivosti in uslug za prebivalstvo, ker bo nasprotno naglo naraščanje cen teh uslug resno ogrozilo življenjski standard. V ta namen je treba posvetiti posebno pozornost razvijanju socialističnega sektorja uslužnostne obrti.

4. Gospodarsko in organizacijsko je treba vsklajevati delavnostni in stanovanjski skupnosti za izkoriščanje vseh možnosti zaradi izboljšanja življenjskih razmer prebivalstva v mestih in industrijskih krajih.

5. Raven in dinamiko izvoza predmetov za osebno potrošnjo je treba vskladiti s potrebami notranjega povpraševanja.

6. Zagotoviti je treba uvoz osnovnih živil, dokler ne bo domača proizvodnja mogla pokriti potreb.

7. Nadaljevati je treba v povečanem obsegu uvoz končnih industrijskih izdelkov za široko potrošnjo zaradi razširjenja in obogatitve blagovne izbire in razvijanja konkurence v prodaji blaga za osebno potrošnjo do potrebne meje.

8. Omogočiti je treba nadaljnje izpopolnjevanje obratnih zalog in postopno izpopolnjevanje tržnih rezerv, osnovnih živil in reprodukcijskega materiala, kar bo velikega pomena za stabiliziranje trga s proizvodi za osebno potrošnjo.

9. Zagotoviti je treba potrebno izbiro blagovnih skladov za vas tako za potrebe osebne potrošnje, kakor tudi za potrebe investicij. S politiko kreditiranja naj se stimulirajo individualni kmetje, da bi v večjem obsegu uporabljali svoje dohodke za investiranje v gospodarstvu.

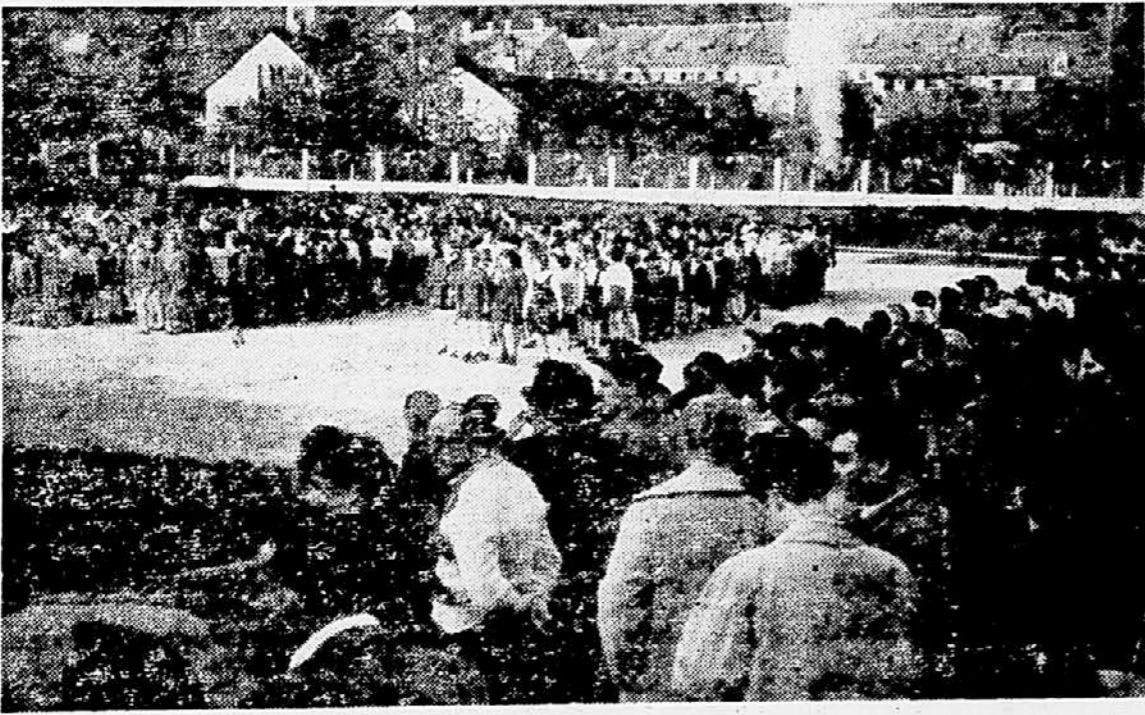
10. Povečati je treba investicije za razširjenje trgovske mreže in izboljšanje njene kritične oprimljenosti, zlasti v velikih mestih in kmetijskih proizvodnih področjih, zaradi zmanjšanja izgub v prometu s kmetijskimi pridelki.

Prav tako je treba izboljšati organizacijo prometa in izdelati program posebnih ukrepov za izboljšanje organizacije oskrbovanja velikih mest in industrijskih krajev.

11. Delati je treba za razširjenost potrošnje s prožno politiko potrošniških kreditov in drugih vidikov za predjume v potrošnji.

12. Izdelati je treba sistem, s katerim bo mogoče zanesljivo spremljati gibanje realnih plač in ravni osebne potrošnje.

SOLA NA PRULAH IMA SVOJE TELOVADIŠČE

Osnovna šola na Prulah v Ljubljani je včeraj dobila moderno telovadišče. Ob slovesni otvoritvi so se zbrali prebivalci Prul s svojimi otroki in predstavniki držbenih organizacij. Navzoči je bil tudi predsednik Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana dr. Marijan Dermastia. Telesnovzgojni prostor, ki je urejen za šolskim poslopjem, je opremljen s sodobnimi telovadnimi napravami. Z deli so začeli že decembra 1955. leta. Največ sredstev je prispeval ObL O Center, lani pa je pomagala pri gradnji tudi mladinska delovna brigada. — Na slovesnosti so se predstavili domači telcihni in pionirski s prisrčnim telovadnim nastopom in pevskimi zborom, sodelovala pa je tudi godba Ljudske milice. Učenci šole na Prulah se veselo novega šolskega prostora, na katerem bodo življenje v šoli izpopolnjevali s telovadbo in igrami. Doslej so bili že štirikrat zmagovalci ljubljanskih osnovnih šol v mnogoboju.

Sirija zahteva razpravo

Generalna skupščina utegne še danes sprejeti sirska zahtevo po razpravi o ogrožanju njene varnosti — V sirske armadi so uvedli pripravno stanje — Predsednik Naser meni, da je položaj zelo resen

Praden se je predsednik ZDA Eisenhower sestel s strokovnjaki za balistiko in izstrelke, je poklical k sebi novega obrambnega ministra MacElroya, da bi se posvetoval o ukrepih, ki jih mora ZDA storiti, če naj spremlja največji sovjetski tehnični napredek na tem področju. Na sliki: predsednik Eisenhower in novi obrambni minister MacElroy.

Alarm

Človek, ki posluša radijske postaje in prebrava časopise, se zadnje dni zaskrbljeno sprašuje, ali je mar res, da smo na robu nove vojne? Gre namreč za zaplet okrog Sirije in za neštete izjave, ki so v zvezi z razmerami na Srednjem vzhodu.

Prvi sekretar sovjetske partije Nikita Hruščev je mnenja, da okrog Sirije dozoreva oboroženi spopad, ki pomeni nevarnost, da se bo razširil v obsežen vojni požar. Tako namreč piše vodilni sovjetski politik v svojem pismu, ki ga je poslal izvršnemu odboru britanske laburistične stranke, pozivajoč laburiste, naj ukrepejo vse potrebno, da se ta nevarnost odpravi. Podobno pismo, ki vsebuje prav tak izreden poziv, naj se prepreči vojna, je Hruščev poslal tudi francoskim, nemškim, danskim, belgijskim in nizozemskim socialistom.

Zaradi tega pisma sta Gait-skell in Bevan pohitela k Macmillanu, ki pa je po predstavitvi Foreign Officea sporočil, da »ni hude nevarnosti, da bi se prišlo do nevarnosti«. Angličani so mnenja, da ni povoda za prepah, toda Hruščev jasno in glasno govori o »možnem napadu Turčije na Sirijo«. Hruščev je že ameriškim novinarju Restonu izjavil, da ima na voljo — dokaze, ki ga opravičujejo, da na tak način dviga glas. To torej pomeni, da nekdo nekaj prikrita.

Sirija je sicer poslala pred nekaj dnevi v Ankaru protestno pismo, na katero Turčija vse doslej ni odgovorila. To zbujajo sirski združeni narodi sprejeli na dnevi red letošnjega zasedanja točko o »nevarnosti za mir in grožnjah zoper sirska varnost«, pri čemer je sirska zunanji minister Salah Bitar poudaril, da se je položaj v zadnjih dneh hudo poslabšal in da je zdaj postal »neposredno nevaren«. Toda čudno je, čemu ni Sirija zahtevala takojšnje razpravo pred Varnostnim svetom, ki bi vsekakor lahko hitreje ukrepal kot pa Generalna skupščina, kaj bo moral o tej zahtevi najprej razpravljati generalni komite, potem bi šele to upravljanje uvrstili na dnevni red in tako po dolgovoljni proceduri naprej.

Poročila zadnjih dni pa povedo še več. Turki in Izraelci sicer molčijo, kot da se jih vsa ta kampanja sploh ne tiče, toda opaziti je hudo vzemirjenost pri sosednjih arabskih državah. Za stališče Ibn Sauda že vemo, zdaj pa je podal podobno izjavo še iraški kralj Feisal, češ da bo »napad na Sirijo — napad na ves arabski svet«. Še bolj paradoksalna pa je izjava jordanskega kralja Husaina, ki je poklical k sebi diplomatske predstavnike ZDA Velike Britanije in Turčije in jim povedal, da bo »kakršnen koli napad na Sirijo hkrati tudi napad na Jordanijo«.

V Damasku je vzdušje zelo napeto. Po prihodu egiptovskih čet je vlada razdelila tudi orožje, Arabška novinarska agencija pa je sporočila, da je Turčija samo na enem obmejnem sektorju skoncentrirala 200 tankov. Iz Damaska prihaja tudi vest, da so opozicijske stranke sporočile ministrskemu predsedniku Asaliu, da bodo podprle vse vladne ukrepe za zavarovanje neodvisnosti in suverenosti Sirije.

Ne glede na konfuznost poročil in na silen alarm, ki se zdaj širi z Bližnjega vzhoda, pa je treba vsekakor priznati, da gre za nevarno igro, morada daleč hujšo, kot pa je mogoče razbrati iz poročil. Tudi če ne pride do agresije, se razmere na tem delu sveta ne bodo pomirile, dokler ne pride do širšega sporazuma o ureditvi tamkajšnjih razmer. Na eni strani so za to poklicani Združeni narodi, na drugi strani pa se bodo morale sporazumeti tudi vesleste: arabski narodom do pač treba dati možnost, da se razvijajo samostojno, da same razpolagajo s svojim naravnim bogastvom in da se razvijajo neodvisno od tujih teženj. Arabški narodi si gotovo ne želijo vojne, toda tudi vesleste se bodo morale vesti za isto mi-zo in položiti nanjo svoje karte. Mir na Srednjem vzhodu je važen za vse: za tamkajšnje narode pa tudi za ves svet...

NEW YORK, 17. okt. V krogih delegacij pri OZN pričakujejo, da bi Generalna skupščina lahko že jutri sprejela zahtevo Sirije o razpravi glede ogrožanja njene varnosti in mednarodnega mira. Čeprav še ni gotovo, kdaj bodo sprejeli sirska zahtevo, je pa vendar že gotovo, da proti njej ne bo opozicije, kajti nihče ne oporeka upravičenosti akcije sirske vlade, da se zaradi zaščite suverenosti dežele in nacionalne neodvisnosti obrne na OZN.

Tudi ZDA so se sinoci pri-družile zahtevi Sirije, naj bi združeni narodi z naglo preskavo proučili eksplozivni položaj vzdušja sirsko-turške meje. Takoj po sirske zahtevi je predstavnik ZDA izjavil, da njegova delegacija pozdravlja pro-ucevanje položaja na Srednjem vzhodu s strani Generalne skupščine.

Egiptovska agencija za Srednji vzhod je sporočila, da je bilo sinoci v sirske armadi uvedeno stanje pripravljeno. Vsem pripadnikom sirske vojske je bil ukinjen dopust, vsi, ki so bili na dopustu pa so se morali takoj vrniti in prijaviti svojim enotam. Hkrati so sirske oblasti razdelile orožje članom protovojnih organizacij ljudskega odpora v mestih Aleppo in Homs, ki ležita v bližini sirsko-turške meje.

Predsednik egiptovske republike Naser je v razgovoru z indonezijskim ministrom Sub-

andrijem izrazil mnenje, da je položaj okrog Sirije resen. Minister je dejal, da se je treba izogniti intervenciji katere koli strani in pustiti Sirijo, da sama rešuje svoje probleme.

Izjava veleposlanika FLRJ za nemško televizijo

Bonn, 17. okt. (Tanjug) Veleposlanik FLRJ v Bonnu Dušan Kveder je dal sinoci izjavo za nemško televizijo, ki so jo prenašale vse zahodnonemške televizijske postaje. Veleposlanik Kveder je obrazložil vzroke, zaradi katerih je jugoslovanska vlada sprejela sklep o priznanju vlade Nemške demokratične republike. Kveder je poudaril, da to dejanje ni bilo v nobenem primeru naperjeno proti Zvezni republiki. Poudaril je tudi, da po globokem jugoslovanskem prepičanju ta korak prispeva k popuščanju napetosti v tem delu sveta in s tem tudi k mirolojnim rešitvi nemške vprašanja.

Tudi egiptovski tisk ocenjuje položaj kot zelo resen: in pod velikimi naslovi piše o »nevarnosti vodne meje Sirije in Turčije«.

Predstavnik kralja Sauda je izjavil, da je bil kralj Saud obveščen o premiku egiptovskih čet v Sirijo in da se je vnaprej s tem strinjal: V diplomatskih krogih v Kairu je bilo opaženo,

Dullesova tiskovna konferenca

WASHINGTON, 17. okt. (Reuter). — Na sinocni tiskovni konferenci je ameriški zunanji minister Dulles govoril predvsem o problemih Srednjega vzhoda in je dejal, da ni verjetno, da bi na Srednjem vzhodu prišlo do vojne, kar ves svet z veliko pozornostjo spremlja vse, kar se dogaja na tem področju.

Ko je odgovarjal na vprašanja, pa je dejal, da ni verjetno, da bi male države na Srednjem vzhodu povlekle v spopad velike sile, zlasti Sovjetske zveze in ZDA. Glede sovjetskega umetnega satelita pa je Dulles dejal, da je izstrelitev letlega pomagala ZDA, da so se izognili samozadovoljstvu in dosedanji superlornosti.

da so vse arabske države pozdravile pomoč, ki jo Egipt podarja Siriji, in sporočile, da bodo pomagale Siriji, če bi postala žrtev agresije.

Predstavnik britanskega zunanjega ministrstva pa je izjavil, da Velika Britanija ne verjame v nevarnost turške agresije na Sirijo.

Iz Istambula poročajo, da je turška vlada odklonila sirska nota, v kateri je govora o provokacijah na sirsko-turški meji. Besedilo turškega odgovora še ni bilo dostavljeno sirske vladi, vendar pa v krogih, ki so blizu znanjemu ministrstvu, izjavljajo, da je bila nota, ki so jo poslali Siriji, napisana v ostriem tonu.

Ugodno izvajanje sporazuma

Mešana komisija za izvajanje Videmskega sporazuma je redigirala nekaj zaključkov o olajšavah za obmejni promet

LJUBLJANA, 17. okt. Od preteklega torka zaseda v Ljubljani stalna jugoslovansko-italijanska mešana komisija za izvajanje Videmskega sporazuma o malem obmejnem prometu. Danes je bilo tretje plenarno zasedanje, ki je bilo posvečeno redigiranju končnih zaključkov v zvezi z določenimi novimi olajšavami za obmejni promet.

Baje je teh olajšav več. Mednje sodijo: podaljšanje veljavnosti obmejnih propustnic od današnjih 6 mesecev na 1 leto, dalje, da bodo imele propustnice odsej sliko in ne bo potrebno predlaganje osebnih izkaznic na blokih, na propustnicah ne bodo več označene občine, v katere lastnik propustnice lahko odhaja, tako da bodo uveljavljene videmskega sporazuma lahko odhajali v vse kraje sosednega področja podaljšana pa bo tudi doba vsakega potovanja od 48 na 72 ur. Poleg tega bodo v kratkem baje odprli tudi nekatere obmejne prehode II. kategorije za promet z motornimi vozili iz obeh obmejnih področij.

Javljeno tudi uradno poročilo o doseženih rezultatih.

Predsednik jugoslovanske delegacije v tej komisiji Karel Forte nam je dal naslednje izjave: »V skladu z dobrimi izidnimi med Jugoslavijo in Italijo se tudi obmejni promet med obema državama zadovoljivo razvija. Kakor smo v več primerih dejali, je ta promet posebno koristen za obmejno prebivalstvo, ki se na ta način globlje spoznava in navezuje medsebojne stike. Ta sporazum je očitljiv dokaz sodelovanja med dvema deželama, ki imata drugačno notranjo družbeno ureditev.

Albert Camus nagrajen z Nobelovo nagrado

STOCKHOLM, 17. okt. (Reuter). — Nobelovo nagrado za literaturo je letos prejel francoski pisatelj in filozof Albert Camus. Nobelovo nagrado, ki znaša letos 208.682 švedskih kron (okrog 14.300 funtov šterlingov), so podelili Camusu za njegova pomembna književna dela, ki osvetljujejo probleme človekove vesti našega časa. Nagrado bodo Camusu izročili v Stockholmu 10. decembra. Albert Camus je devet francoski pisatelj, ki je prejel Nobelovo nagrado za književnost. Star je 44 let in njegovi najbolj deli sta »Kuga« in »Padece«.

Neuspel poskus

Washington, 17. okt. (AP) Ameriška armada, mornarica in letalstvo so ukazale vsem svojim oficirjem, ki delajo pri programu za izstrelitev prvega umetnega satelita, naj ohranijo v največji tajnosti svoj program. Ta ukaz je bil izdan 9. oktobra.

Poveljstvo ameriških letalskih sil pa je večerj sporočilo, da so propadli štirje poskusi za izstrelitev rakete 6500 km visoko. V sporočilu je rečeno, da ti poskusi niso uspeli v prvi vrsti zaradi neugodnih vremenskih razmer in da sploh ne more biti govora o tehničnih napakah rakete. Nizka temperatura v visokih plasteh atmosfere je neugodno delovala na balon, s katerega bi morala biti izstreljena raketa, tako da ni bilo mogoče postaviti raketo v najugodnejši položaj za izstrelitev. V dveh primerih je bila raketa izstreljena v upanju, da bo mogoče dobiti nekatere koristne podatke, čeprav je bilo jasno, da raketa ne bo dosegla planirane višine. V drugih dveh primerih pa raketa sploh ni bila izstreljena. Ponovno jo bodo poskušali izstreliti, ko bodo vremenske razmere ugodnejše.

Član ameriškega kongresa James Patterson, ki se je pravkar vrnil iz Sovjetske zveze, je izjavil, da bodo ZSSR v kratkem spustile še en satelit, večje število satelitov pa do konca mednarodnega geofizičnega leta. Ti drugi sateliti bodo obsorobili sončno energijo in bodo prenašali slike na zemljo. Večje število sovjetskih satelitov bodo po Pattersonovi izjavi izstrelili s Franc Joževove zemlje, z Arktike in Antarktike.

Ameriški minister za mornarico Gates pa je pozval zahodne države, naj združijo svoje napore na znanstvenem področju, kajti znanstveno tekmovalstvo s Sovjetsko zvezo ni samo vprašanje denarja ali programa, temveč vprašanje znanja, domišljivosti in volje.

Iz Londona pa poročajo, da Londončani, ki so davi zgodaj vstali, lahko s prostim očesom ob 6.47 videli umetni satelit, ko je letel nad mestom.

Dve stranki na enem kongresu

(Od našega stalnega dopisnika)

MILANO, 17. okt. (Po telefonu). V Teatro Alcione se je večer pred 450 delegati in številnimi gosti iz tujine začel XI. kongres italijanske socialne demokracije. Dejstvo, da ni bilo povabljen noben predstavnik italijanskih strank, n. pr. socialistične ali republikanske, je dalo priložnost — še pred začetkom obratnega programskih referatov posameznih struj — za incident, ki je nakazal smer in ton poznejše razprave. Poslanec Chiaramello je namreč protestiral pri predsedstvu kongresa, ker niso bili povabljeni predstavniki socialistov, za njim pa se je dvignil nekdo iz množice delegatov s provokativnim vprašanjem: »Ali je res mogoče, da nam socialisti niso poslali niti pozdravnega pisma?« Protesti in odobravanja so bili zgovoren odraz razpoloženja med delegati.

Če bi šteli dolžno govorov na ameriški način, to je po številu besed, bi dobili število s tolikimi nečlami, da bi ga le s pomočjo strokovnjakov lahko prebrali. Vendar sta bili v ta debeli retorični ovoj zavrti dve bistveni vprašanji, dve točki, ki — spojeni z imaginarno črto — predstavljata os, okrog katere se suče kongres in vsa italijanska socialna demokracija: združitev s socialisti in centrizem.

Če bi šteli dolžno govorov na ameriški način, to je po številu besed, bi dobili število s tolikimi nečlami, da bi ga le s pomočjo strokovnjakov lahko prebrali. Vendar sta bili v ta debeli retorični ovoj zavrti dve bistveni vprašanji, dve točki, ki — spojeni z imaginarno črto — predstavljata os, okrog katere se suče kongres in vsa italijanska socialna demokracija: združitev s socialisti in centrizem.

TELEGRAMI

BRUSELJ. — V nedeljo bo v Strasbourgu sestanek zahodnoevropskih socialističnih strank, na katerem bodo razpravljali o skupnem odgovoru na pismo, ki jih je tem strankam poslal prvi sekretar CK KP SZ Hruščev. Sestanek je bil sklican na pobudo belgijske socialistične stranke.

Kadar govorimo o strankih in strujah, imamo v mislih predvsem različne odtenke v glediščih do manj važnih vprašanj. V luči take predstave bi lahko z mirno vestjo zapisali, da se v Teatro Alcione hkrati odvijata kongresa dveh različnih strank s slučajno enakimi imeni, tako močno se razlikujejo gledišča do osnovnih problemov. Kakor smo že

pisali, ima PSDI uradno štiri struje: desnice (Simonini), center (Saragat — vodstvo stranke), levici center (Matteotti — Autonomia socialista), levica (Zagari — Unita socialista). Toda govori predstavnikov naštetih struj so potrdili, da obstajata samo desnica in levica.

Pogleda desnice je v imenu centra obrazložil sekretar Tanassi, ki je — da bi se »ločilo« od desnice, takoj v uvodu povedal, da bo stranka v opoziciji, dokler ne pride do združitve. S svojim izrazito ofenzivnim protikomunističnim in protisovjetskim stališčem je pravzaprav le nadaljeval izvajanje tujih gostov, ki so — razen izraelskega in španskega — s tribune PSDI obrazložili predvsem svoja blokovska stališča.

Levica jemlje kot svoje izhodišče ugotovitve, da doživlja celotno delavsko gibanje Italije krizo, malodušje in brezperspektivnost. Naloga vsakega socialističnega je torej odpreti nove perspektive, prvi korak k temu pa je združitev s socialisti. »Ni važno, kdaj do združitve pride, važno pa je, da že danes, ne šele jutri, začnemo pripravljati teren za ta proces, je zaključil Faravelli, ko je ob protestih desnice in ob odobravanju levice dal Nenniju priznanje za njegova prizadevanja na zunanje političnem področju.

LONDON. — Kaja, da anglo-egiptovski razgovori v Rimu ne bodo napredovali tako gladko, kot sta pričakovali obe stranki. Po poročilih iz Kaira Egipt ne bo sprejela svojega stališča in ne bo uknila sekvestra na britansko imetje, dokler ne bo Britanija privolila na delokranje egiptovskih štetilskih terjatev.

MOSKVA. — Sovjetski ledolomilec na atomski pogon »Lenina« je pripravila za plojbo. Ledolomilec ima 16.000 ton nosilnosti, motorji pa 44.000 konjskih sil. Hitrost bo znašala 15 vozlov na uro, s gorivom pa se bo zalagal samo enkrat letno.

Sivolasi Faravelli je v imenu levice kritično ocenil delovanje italijanske socialne demokracije po oceptivni v palači Barberini leta 1947. Ugotovil je, da njeno delovanje v ničem ne ustreza mislim, in pogledom, ki jih je o italijanski socialni demokraciji formuliral njen ustanovitelj Fi-

lippo Turati. PSDI se je s svojimi sodelovanjem v vladi odklona razrednemu značaju in omogočila krščanski demokraciji prodor klerikalizma v italijansko javno življenje celo preko meja, ki jih je v kongordatu postavil Mussolini; v praksi pa je s svojim delovanjem podprla buržoazijo v njenih prizadevanjih, da ostaneta socialisti še naprej v senici KP, socialni demokraci pa v senici krščanske demokracije.

Odpraviti nezaupanje

(Prene s 1. strani)

Jugoslovanski delegat je dalje dejal, da priprave na vojno niso nikoli privedle do mira, marveč vedno le do novih in novih, čedalje bolj rušilnih vojn. Zavrnil je tudi teorijo o ukrepih »da bi prestregli nenadni napade, ter dejal, da vojne in posameznega napada ni mogoče preprečiti z letalsko ali karkšno koli drugo policijo. Treba je preprečiti možnost napada, tako da preprečimo možnost nove svetovne vojne — S tega vidika smo mi kakor tudi številni drugi narodi za takojšnjo prepoved poskusnih atomskih eksplozij, posvem neodvisno od tega, ali sodi ta prepoved v razorožitve ali ne. Na področju razorožitve je načelno sprejemljivo in zaželeno vse tisto, kar pomeni kakršnen koli napredek glede na sedanje stanje.

zija: leta 1945 so bili trije poskusi, leta 1951 jih je bilo 18, letos pa 42. Poudaril je, da po svojem negativnem materialnem vplivu na živa bitja pomenijo ti poskusi; že neke vrste vojno prav tako pa so tudi, s stališča načel mednarodnega prava glede svojih posledic ti poskusi protikomunisti in nedopustni. Pri tem pa vse govorijo v prid temu, da opustitev teh poskusov ne bi omajala ravnotežja sil, za katerega so vsi tolikanj občutljivi. Kaže tudi, da je o ustreznem nadzorstvu malone dosežen sporazum.

Jugoslovanski delegat je nato zavrnil razne argumente, s katerimi se nekateri upirajo opustitvi poskusov, poudarjajoč, da to ne more biti razlog, da ne bi kaj pozitivnega ukrenili. — Če pogledamo na položaj v celoti, vidimo, da krožimo v začaranem krogu iz katerega se ždi, ni gihoda. — Je nadaljeval Koča Popović. — Pridemo namreč do naslednjih variant, ki so začuda vse negativne: če si v določenih fazah in na določenem področju oborožitve slab-

tudi zahteva, da v razorožitvenih načrtih odstopimo važno mesto tudi vsem vrstam usmerjenih izstrelkov in rakete.

Ko je nato obrazložil naša stališča do posameznih predlogov in dejal, da je konstruktivni osnovni namen belgijskega osnutka resolucije, čeprav ne moremo podpreti pojasnila, ki predstavlja celotno težišče na nadzorstvo, da podpiramo tudi predlog o posebnem delovnem ožjem odboru, da smo za popolno prepoved in likvidacijo jedrskega in termojedrskega orožja in za sporazum o ukrepih, ki bi prispevali k opustitvi oboroževalne tekme na področju atomskega orožja, je jugoslovanski delegat povzel nekatera osnovna načela za doseg sporazuma:

vem mestu sporazum med vesljalni.

3. Vsak načrt o razorožitvi mora zajeti konvencionalno i atomsko orožje ob ustreznih kontrolah.

4. Potrebno je hkrati urediti vprašanje razorožitve in kontrole, pri čemer mora biti vendar jasno, da je kontrola zaradi razorožitve, ne pa razorožitve zaradi kontrole.

5. Pogojno povezovanje posameznih navedenih točk s drugimi, zlasti pa s ureditvijo političnih vprašanj, ne more biti koristno. Če dovolimo to pogojno povezovanje, je vsekakor dopustna možnost nove kombinacije, ki lahko ovira sporazum.

Koča Popović je dejal, da bi morala uporaba teh načel olajšati napredek ter je ob zaključku poudaril, da mi nismo kratko in malo za ukinitve vseh doslej doseženih ukrepov za obrambo, temveč želimo le, da iz teh ukrepov in sredstev ne bi ustvarili dolgoročne perspektivne koncepcije naslonitve na silo, kajti stvarna podlaga ne more biti sila, ampak je lahko samo enotna želja in volja nas vseh, da bi ohranili mir.

Na kratko: Tanassi je pove-

dal, da je center za združitev s socialisti potem, ko bodo le-ti priznali načela internacionalne. »Strinjamo se s tovarišji iz socialistične stranke v tem, kakšen naj bi bil odnos združene stranke do krščanske demokracije in prepuščamo jim, da napravijo sami razmejitev stikov med novo stranko in med krščansko demokracijo. Toda odnose s komunisti bo mo določiti mi...« je sporočil Tanassi ob hrupnem odobravanju in še hrupnejših protestih.

Bistvo pogledov desnice do združitev pa je praktično predložil, ko je ob koncu vzkliknil: »Gorje delavskemu gibanju, če bo krščanska demokracija edina stranka, ki bo nudila volivcem protikomunistična jamstva.« Ob njegovi začetni ugotovitvi, da je PSI še vedno vzvod komunistične stranke, postane torej jasno, da je zanj združitev odgojena do grških kalend.

Sivolasi Faravelli je v imenu levice kritično ocenil delovanje italijanske socialne demokracije po oceptivni v palači Barberini leta 1947. Ugotovil je, da njeno delovanje v ničem ne ustreza mislim, in pogledom, ki jih je o italijanski socialni demokraciji formuliral njen ustanovitelj Fi-

Skupščinski odbori razpravljajo Znatno večja proizvodnja

Predlog zakona o varstvu voda in predlog zakona o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč pred gospodarskimi odboroma republiškega zbora in zbora proizvajalcev ljudske skupščine LR Slovenije

LJUBLJANA, 17. okt. Gospodarski odbor republiškega zbora in zbor proizvajalcev ljudske skupščine LRS sta razpravljala danes o predlogu zakona o varstvu voda in predlogu zakona o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč.

Odbora sta najprej skupno poslušala obrazložitev k obeh zakonodajnih predlogoma. Predlog zakona o varstvu voda je obrazložil član izvršnega sveta Julij Beltram, drugi zakoniki predlog pa član izvršnega sveta Jože Ingolič.

Iz obrazložitve povzemo, da narekuje sprejem zakona o varstvu voda obstoj upravne službe za področje vodnega gospodarstva, ki ima nalogo urejati smotrno izkoriščanje voda in to nadzirati. Te naloge pa ni mogoče učinkovito izvajati, ker ni novih predpisov o urejanju in izkoriščanju voda, medtem ko pravila starih avstrijskih in jugoslovan-

oz, v skladu s smernicami za ureditev določenega povodja ali njegovega dela, kolikor vodno gospodarske osnove še niso izdelane.

V ločeni razpravi so člani gospodarskega odbora republiškega zbora opozorili na to, da naloga zakoniki predlog, ne rešuje pa vprašanja virov in sredstev, pri čemer so izrazili pomislek o stvarnih možnostih za izvajanje zakonikih določil. V zvezi s tem je bilo pojasnjeno, da rešuje zakoniki predlog samo en del vodno gospodarske problematike, medtem ko mora vprašanje virov in sredstev dokončno rešiti zvezni predpis.

Gospodarski odbor je sprejel še dopolnitev k prvemu odstavku 18. čl. zakonskega

predloga, po kateri naj bi bila Uprava za vodno gospodarstvo LRS pristojna tudi za urejanje, vzdrževanje in varstvo hudournikov. Za tem je gospodarski odbor zakoniki predlog v celoti sprejel.

Predstavniki izvršnega sveta Jože Ingolič je v obrazložitvi zakoniknega predloga o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč le-tega podprl s podatki o uspešnih in donosih; ki so bili doseženi na znatnih površinah z uporabo agrotehničnih in drugih ukrepov, kot jih zahteva tudi predlog zakona o racionalnem izkoriščanju zemljišč.

Glede na to, da proizvajalci zanemarjajo še mnoge ukrepe za povečanje proizvodnje, zahteva zakoniki predlog večjo uporabo najmanj takih ukrepov, ki omogočajo povprečno dosegljivo donosnost zemljišč. Objektivni pogoji za večjo donosnost pa so že podani in zagotovljeni.

Perspektivni plan kmetijstva predvideva do konca leta 1961 znatno povečanje kmetijske proizvodnje, njenih presežkov in narodnega dohodka iz kmetijstva. Teh ciljev pa ne bi mogli doseči brez racionalnega izkoriščanja kmetijskih zemljišč oziroma uporabe potrebnih agrotehničnih in drugih ukrepov.

V razpravi je gospodarski odbor republiškega zbora predlagal več sprememb in dopolnitev k posameznim določilom zakoniknega predloga, nakar je bil le-ta sprejet v celoti.

gospodarski uspeh določene politike, ki so jo izvajali v ljubljanskem okraju, po smernicah IV. plenuma Socialistične zveze

Razprava o izpolnitvi družbenega plana ljubljanskega okraja v letošnjem prvem polletju je bila na zadnji seji okrajnega ljudskega odbora čeprav nekoliko enostranska, vendar zelo živahna. Ze samo poročilo predsedstva ljudskega odbora o izpolnitvi teh planskih nalog je bilo dovolj slikovito in nazorno ter je ljudskim odbornikom omogočilo, da so mogli ocenjevati dosežene uspehe v gospodarstvu.

Ce hočemo povzeti nekatere bistvene prikaze iz podatkov o izpolnitvi plana v prvem polletju, potem nam je potrebna primerjava z gospodarskimi uspehi za isto obdobje v prejšnjih letih. Ta primerjava nam pove, da je bila na primer realizacija družbenega plana v letih 1955, 1956 in 1957 v prvih polletjih takšna: leta 1955 - 45-odstotna, leta 1956 - 43-odstotna in leta 1957 - 50-odstotna.

Med ugodne gospodarske pogoje, ki so letos vplivali na toliko uspehe okrajnega gospodarstva, moramo uvrstiti zadostne količine električne energije, povečanje proizvodnih zmogljivosti, znatno boljše oskrbovanje s surovinami in seveda delno tudi vzpodbudni sistem delitve dohodka v gospodarskih organizacijah, čeprav je le-ta posegla v gospodarstvo dokaj pozno. Vsi omenjeni ugodni pogoji so tolikanj vplivali, da je bil v prvem polletju dohodek v 11 odstotkih večji dohodek v odstotkih prve skupine, to je v industriji, gozdarstvu, zunanji trgovini, deloma v prometu; podjetja druge skupine pa so presegla planirani dohodki celo za 14 odstotkov (gradbeništvo, trgovina, obrt, komunala).

Povečanje tega dohodka ni rezultat nekega zviševanja cen, ki so se v povprečju dvignile le za 3 odstotke. Večji dohodek je odraz večje dejanske proizvodnosti. Zaradi že omenjenih ugodnih pogojev je bil razvoj gospodarstva nasploh bolj umirjen in enakomernejši, zavoljo česar so se tudi uspehi enakomerno večali iz meseca v mesec. Na ta način je bila dosežena realizacija količinske proizvodnje v prvem polletju že s 50 odstotki, čeprav vemo, da se po navadi pokaže realizacija najmočnejše šele v drugem polletju. V primerjavi z laniškim letom pa pomeni povečanje količinske proizvodnje za celih 18 odstotkov.

V industriji je večina posameznih njenih vej izpolnila plan, čeprav ga niso nekatera podjetja. Tako na primer je v kovinski industriji, ki je doseglja sorazmerno najnižjo raven realizacije v prvem polletju, vplivalo na manjšo proizvodnjo podjetje »Litostroj«, ki je moralo svojo proizvodnjo preusmeriti, pri čemer velja, da tako veliko podjetje tega ne more opraviti brez moč. Vendar je bila vrzel v planu tega podjetja deloma nadomeščena in izpolnjena v drugih podjetjih, zaradi česar je kovinska industrija dosegla realizacijo plana v prvem polletju vseno s 43 odstotki. Pod povprečnim dosegom plana v prvem polletju so še električna industrija s 47 odstotki, industrija obutve in usnja s 46 odstotki in filmska industrija s 17 odstotki. Znatno nad planom pa so proizvodnja električne energije s 54 odstotki, industrija žrabenega materiala s 59 odstotki, lesna industrija s 56 odstotki, kemična industrija s 55 odstotki, živilska industrija in barvaska metalurgija, vsi s 53 odstotki.

Izredno zanimiva ugotovitev iz analize družbenega plana za prvo polletje v tem okraju pa je, da se je običajno povečalo sodelovanje podjetij v proizvodnji določenih industrijskih izdelkov. To predvsem velja za koroško industrijo, ki je v proizvodnem sodelovanju s številnimi jugoslovanstvi pa tudi s tujimi podjetji.

Za kmetijstvo bi lahko zapisali, da bo moč ugotoviti dejanski uspeh šele v drugem polletju, kajti realizacija proizvodnje se prej ne more izvršiti. Toda nekateri podatki kažejo, da so bili donosi pri nekaterih kulturah letos zelo visoki. Predvsem so ugotovili, da na primer povprečen donos pšenice in ječmena na hektar za okoli 4 tone večji kot pred petimi leti. Podobno je s krompirjem, katerega je letos izredno veliko. Odborniki so na tej seji precej časa razpravljali prav o tem dejstvu ter ugotovili, da je sicer to precejšen uspeh kmetijstva v ljubljanskem okraju. Seveda pa je z večjo proizvodnjo krompirja tudi konec morebitnim najhujšim spekulacijam proizvajalcev, ki bi radi obdržali neupravičeno višjo ceno. Položaj na trgu pa je za kaže, da so podobne namere nekoristne.

Gospodarski uspeh je bil ugotovljen tudi v trgovini na debelo in drobno ter v obrti. Pri vseh omenjenih gospodarskih dejavnostih se kaže dejansko večja potrošnja, ki pa nujno izhaja iz povečane proizvodnje.

Skradka, lahko zapisemo, da podobno kot v vsedravnem metru, moremo tudi za ljubljanski okraj ugotoviti, da so uspehi v letošnjem prvem polletju izredno veliki in takšni, kakršnih še ni bilo v gospodarskem življenju pri nas. To obeta, da bo drugo polletje še mnogo bolj uspešno in s tem že lahko ugotovimo, da se gospodarske smernice, ki so jih postavili na četrtim plenumu Socialistične zveze, uveljavljajo v korist zvišanja življenjske ravni naših ljudi. —vr

Ob smrti vzome ljudske učiteljice

Umrila je šolska upravitelica v pokouju Abina Kocijančičeva. Ta je bila zavrta, da zna nič manj presretna vest, ki je prišla v nedeljo dopoldne iz jeseniške bolnišnice, kjer je iskala pokojnika okrepitve svojemu zdravju. Umrila je zaradi izjemno izredne smrti naše srede.

Homod iz obrtniške družine v Kropi je služboval kot učiteljica v Bohinjski Srednji gimnaziji, kjer je bil njen odnos do poučencev in kolegov izredno prijazen. Umrila je zaradi izredne smrti naše srede.

Homod iz obrtniške družine v Kropi je služboval kot učiteljica v Bohinjski Srednji gimnaziji, kjer je bil njen odnos do poučencev in kolegov izredno prijazen. Umrila je zaradi izredne smrti naše srede.

Mestni svet o prometu

Spomladi bodo začeli s pripravilnimi deli za ureditev ljubljanskega železniškega vozlišča

Ljubljanski mestni svet je na svoji seji v sredo razpravljal o rešitvi najvažnejših prometnih vprašanj v Ljubljani. Ze spomladi bodo začeli s prvimi deli za ureditev ljubljanskega železniškega vozlišča. Dela se bodo začela po predloženem programu O.L.O., po katerem bodo v začetku opravili najnujnejše: železniška proga ostane v nivoju, ceste bodo uredili pa s podvozom ter preuredili kolodvor.

Leta 1959 spomladi bodo pričeli z graditvijo podvoza na Titovi cesti. Dela bodo trajala 3 do 5 mesecev. Leta 1960 pa je na vrsti rekonstrukcija Celovške ceste s podvozom.

Obenem s tem bodo preurejali tudi železniški kolodvor in hkrati elektrificirali železniško proggo. Pri rekonstrukciji bo potrebno podreti nekaj stanovanjskih hiš, v glavnem izrabljenih in dotrajanih. Mestni svet je zato na današnji seji izdal pooblastilo svetu za komunalne zadeve, naj skupno s prizadetimi občinami ugotovi dejanske potrebe po stanovanjih in gospodarskih površinah in naj izvrši priprave za pospešeno gradnjo stanovanjskih hiš ter poslovnih prostorov; priporočilo O.L.O. Ljubljana naj zagotovi vsem prizadetim stanovanj in sredstva za preselitev; priporočila Svetu za urbanizem naj pospeši delo pri določanju novih lokacij.

Dalje so razpravljali tudi o nadaljnji rekonstrukciji mestnega prometa. Kakor je znano, je bila prva etapa končana maja letos. Sedaj obratujejo tramvaji le še na dveh progah, med-

tem ko vozijo na štirih trolejbusih, na preostalih štirih pa avtobusih. Cilj druge etape je popolna ukinitve tramvajskega prometa. Nujno popravilo izrabljenih tramvajskih vozov bi namreč veljalo 632 milijonov dinarjev. Prva možnost njihove zamenjave je nabava novih trolejbusov v vrednosti 453 milijonov dinarjev, druga možnost pa nabava avtobusov v vrednosti 272 milijonov dinarjev. Odloditev se je naglala zato v prid druge možnosti. Treba bo nabaviti 20 novih avtobusov za zamenjavo tramvajskega prometa in 6 trolejbusov za podaljšanje treh že obstoječih prog. Celotni stroški za drugo etapo rekonstrukcije mestnega prometa bodo znašali z razširitvijo omrežja vred 478 milijonov dinarjev.

Mestni svet je končno sprejel tudi odlok o spominskem partizanskem pohodu »Ob žici okupirane Ljubljane«. Ta športno-politična prireditev bo sedaj v Ljubljani vsako leto, udeležila pa naj bi se je v bodoče tudi ekipe iz drugih republik. Prireditvev pa utegne dobiti celo mednarodni značaj.

Doseženi je bil tudi sporazum o stroških za ta dela. Uprava za ceste LRS bo nosila stroške rekonstrukcije cestnega omrežja I. reda, Jugoslovanke železnice bodo poskrbele za preureditve kolodvorov, za prestatitve nekaterih naprav in ureditev novih, O.L.O. Ljubljana pa bo nosil stroške za pripravo gradnje in gradilišč. Ker bo izdelava podrobnih načrtov za ta dela trajala približno leto dni, kaže okvirni program rekonstrukcije sedaj takole sliko: leta 1958 bodo uredili Karlovske ceste, ki bo tekla od Dolenjskega mostu nekje časa po stari trasi, nato pa po novi »biljanci« do Sentjakeškega mostu; dokončali bodo tudi iztek iz predora pod Gradom in ceste, ki jo bo povezovala z Gruberjevim nabrežjem. Asfaltirali bodo tudi dodatna, sedaj makadamska cestišča na Titovi in Tržaški cesti.

Prosветno delo v Šentvidu

Svet Svobode in prosvetnih društev v šentvidski občini je že izdelal načrt dela za letošnjo sezono. »Svobode« in prosvetna društva pa bodo morali sedaj izdelati še svoje načrte. Načrt predvideva vrsto zanimivih predavanj z vseh področij družbene dejavnosti in vzgoje. Občinski svet bo poskrbel za predavatelje in pomagal posameznim društvom pri njihovem delu. Posebno pozornost bo posvetil sodelovanju med društvi, zlasti v obliki gostovanj in skupnih nastopov. Ob zaključku sezone pa namerava prirediti tudi občinski festival prosvetnih društev. Svet bo skrbel tudi za širjenje šolske vzgoje ter skušal pridobiti Slovensko narodno gledališče in Mestno gledališče v Ljubljani za gostovanje v Šentvidu in ostalih krajih v občini, kjer imajo primerne odre. Posebno skrb bo posvetil tudi knjižničam in skušal urediti nekaj pojočih knjižnic.

Izsuševanje Cerkniskega jezera

Z izsuševanjem Cerkniskega jezera so se začeli ukvarjati že pred vojno. Po proučevanjih vodnih strokovnjakov so že leta 1922 ustanovili vodno zadrugo, ki je vključevala vasi od Gornjega jezera do Dolenje vasi. Zadruga je skrbel za osuševanje jezera in regulacijo vodotokov. V glavnem so takrat čistili in poglabljali požiralnike, izkopal in poglabljal so glavno dovajalno strugo ter regulirali potoka Zerovnica in Grahovščica. Ker so bili uspešni tega dela precejšnji so upali, da bodo v doglednem času lahko osušili zemljo in jo izboljšali. Zal pa je minula vojna dela prekinila. Vodna zadruga se je razšla, inventar pa je bil uničen.

Po osvoboditvi so ljudje ponovno začeli misliti na ustanovitev vodne zadruge oz. skupnosti. Leta 1956 so osnovali pripravljalni odbor, ki naj bi poskrbel za ustanovitev vodne množičnih sešankih po vaseh so neprestano največ razpravljali o jezeru in tako je končno napočil čas za sklicanje ustanovnega občnega zbora vodne skupnosti, ki je bil prav te dni.

Za vso Loško in Cerknisko dolino je bil to pomemben dogodek. Poleg predsednika cerkniske občine so bili navzoči tudi zastopniki množičnih organizacij in zastopnik uprave za vodno gospodarstvo LRS. Na zboru je bilo zelo živahno. Sprejeli so pravila vodne skupnosti, v odbor so izvolili najboljše in najbolj delovne ljudi.

KAKO IZBOLJŠATI PRESKRBO Z VODO

Vodovodna zadruga v Vižmarju se vzdržuje sama. Kljub že zastarelim črpalnim napravam

Gripa razsaja

Tudi v novomeškem okraju gripa precej razsaja. Do ponedeljka je bilo prijavljenih nad 900 primerov obolenj za gripo, verjetno pa je teh še veliko več. Zaradi številnih primerov obolenosti za gripo so zaprli začasno bolnišniško šolo, trgovsko šolo in za nekaj dni tudi osnovno šolo v Novem mestu. (r)

Zaenkrat so sklenili, da očistijo že vse obstoječe kanale in na novo regulirajo potok Zerovnica, kar jih bo veljalo okrog 7 milijonov dinarjev. S tem naj bi pospešili odtok plovnih vod in znižali nivo talne vode okoliških zemljišč, ki so zaradi zastajanja vode zamrznjena. Upa se, da bo izsuševanje Cerkniskega jezera ob podpori skupnosti uspešno.

Tudi v Guncijah cinemascope

Terenska organizacija Socialistične zveze v Guncijah je po vsej preuredila kinodvorano v zadržnem domu, s prostovoljnimi delom pa so napeljali tudi centralno kurjavo. Istočasno so poskrbeli še za naprave, ki omogočajo predvajanje filmov po sistemu cinemascope. Ob otvortveni predstavi je bila dvorana povsem zasedena. Glejalci so bili s predstavo zelo zadovoljni.

Seja izvršnega sveta LRS

Izvršni svet je na zadnji redni seji, ki jo je vodil predsednik Boris Kraigher, najprej obširno razpravljalo o letošnjem kreditiranju in finansiranju investicij v naši republiki. Med drugim je bilo ugotovljeno, da se že dodeljene investicijske kredite, in to tako iz zveznih kakor iz republiških skladov, elabo izkorišča. Ugotovljena je bila slaba pripravljenost podjetij za razpisne konkurse, ki se jih pogosto ne morejo udeležiti, ker nimajo izdelane potrebne elaborate; čeprav bi pravzaprav moralo podjetje imeti stalno izdelan svoj program razširjene reprodukcije za izkoriščanje svojih lastnih sredstev. Pri zahtevkih za rešitvami, posebno pa še okrajnima in občinskima investicijskima skladi, pa se celo opaža, da niso zahtevki podprti pogosto niti z najmanjšo tehnično dokumentacijo. Izvršni svet je na osnovi ocene stanja, sprejel in analiz zavzel določene smernice za našo nadaljnjo investicijsko politiko.

V nadaljevanju dnevnega reda je izvršni svet sprejel osnutke uredbe o preimenovanju in o razglasitvi nekaterih novih naselij občinskega ljudskega odbora Izola ter združitvi naselij, ki spadajo v območje mesta Kranja.

Sprejel je tudi odlok o evidenci nepremičnih splošnega ljudskega premoženja, ki jo bodo morali vzpostaviti vsi občinski ljudski odbori na območju naše republike.

Zaradi sprememb v politično-teritorialni razdelitvi občin v zadnjih letih je nastala potreba o določiti občinski ljudski odbori, ki opravljajo overitve predpisov, pisane in prepisov. Po odloku, ki ga je izvršni svet sprejel, so zato pristojni upravni organi ljudskih odborov vseh občin.

Sprejet je bil tudi osnutek

odloka o spremembi odloka o novi določitvi števila sodnikov, po katerem naj bi se število sodnikov okrožnega sodišča v Ljubljani povečalo za dva, okrožnega sodišča v Mariboru pa za enega sodnika. Osnutek odloka bo predloženo skupščini za prihodnje zasedanje.

Izvršni svet je nadalje sprejel poročilo svojega odbora za gospodarstvo o problematikih obratnih sredstev onih gospodarskih organizacij, ki so letos pričele obratovati ter dal republiškemu zavodu za socialno zavarovanje jamstveno izjavo za najetje potrebne kredita za nakup oziroma zidavo stanovanj za službenice zavoda ter invalide NOV. Za predsednika upravnega odbora sklada LRS za zidanje stanovanjskih hiš je bil imenovan Ing. Alojz Rojč, sekretar Sekretariata Izvršnega sveta za urbanizem, komunalne izgradnje in komunalne zadeve.

Prehiteli so jih stroji

Nekaj zanimivih podatkov o gradnji mostu čez Dravo v Ptuj

Podjetje »Tehnogradnja« iz Vučenice gradi v Ptuj modera. Na gradbišču so postavili tudi avtomatizirano betonarno, ki ima zmogljivost 15 m³ betona na uro. Pri tej betonarni dela samo en delavec, ki bi ga pri ročnem mešanju betona moralo nadomestiti 40 ljudi.

Poleg avtomatizirane betonarne so uredili separacijo za separiranje in pranje gramozja. Za nemoteno odvijanje gradbenih del potrebujemo tudi kompresor z zmogljivostjo 15 m³ zraka na minuto. Uredili so si tudi pontonski brod, ki je potreben za fundacijo rečnih stebrov. Poleg tehničnega vodstva je na gradbišču stalno zaposlen okrog 30 ljudi. Za Ptujčane je mehanizirana gradnja mostu novost in neverjetno majoje z glavo.

mostu dobra ali ponesrečena se tehnično vodstvo gradnje mostu ni hotelo izjasniti. Gradnja novega mostu bo stala 120 milijonov dinarjev, medtem ko je investitor Uprava za ceste LRS.

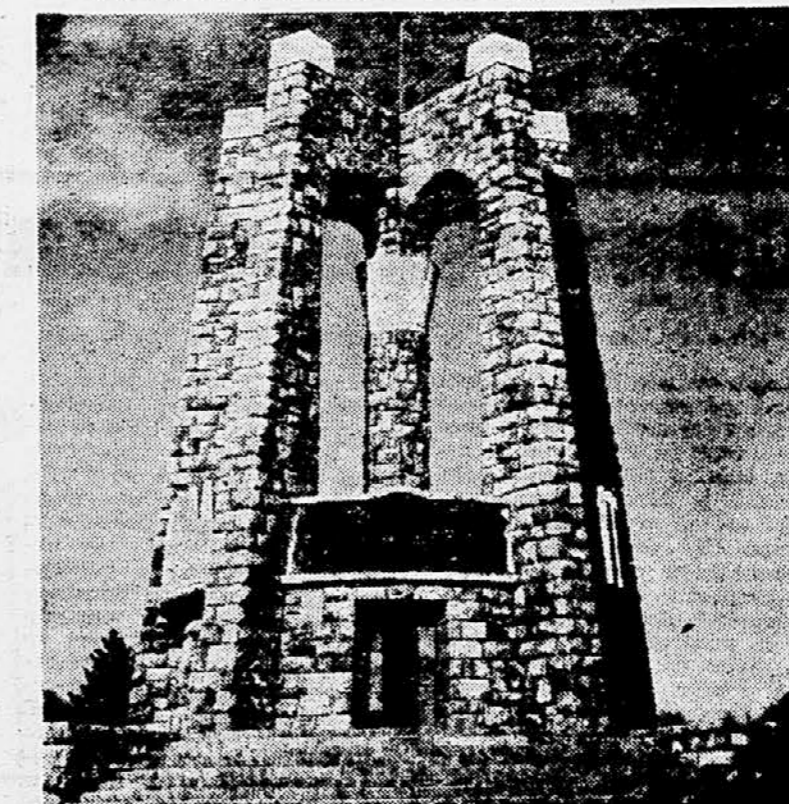
Nosilnost dosejanega mostu znaša le šest ton ter je prejemajna za težak tovorni promet. Tako morajo sedaj težki kamioni voziti po mnogo daljši in slabši poti. Nosilnost novega mostu pa bo neomejena za ves promet. Dolg bo 221 in širok 13,20 metrov. Največja razpetina med rečnima stebroma znaša 79 metrov! V naši državi doslej še nimamo takega betonskega mostu glede na konstrukcijo, razpette in način izvedbe. Konstrukcija je iz prednapetega betona. Posebnost gradnje je v tem, da bodo gradili most brez nosilnega odra za opaz. Most bodo gradili po osekkih treh metrov. Opaž za vsak naslednji osek bodo namestili v te dograjeni del mostu. (Vorbau).

Ne gre jim namreč v račun, kako bodo člani kolektiva »Tehnogradnja« do 31. julija 1958 zgradili most s tako majhnim številom delovne sile. Vodstvo gradnje mostu je moralo nekatero Ptujčane celo razočarati. Posamezniki so namreč mislili, da bodo na gradbišču lahko dobili zaposlitev. Tako so prihajali v tehnično pisarno vozniki, obrtniki, upokojenci in nekateri drugi, ki so si od gradnje obetali zaposlitev. Tokrat jih je prehitela mehanizacija, ki v vedno večji meri nadomešča delovno silo. Na vprašanje, ali je lokacija novega

Murska Sobota

Svet stanovjske skupnosti v Murski Soboti je te dni sklical sestanek predsednikov hišnih svetov, na katerem so se pogovorili o pripravah za volitve. Predsedniki hišnih svetov hiš, ki so vključene v stanovjsko skupnost, so obljubili, da bodo stanovanje te hiše za volitve okrasili, obenem pa bodo hišni sveti tudi poskrbeli za to, da bodo vsi stanovanjci čimprej izpolnili svojo državljansko dolžnost.

OB PRAZNIKU LOSKE DOLINE

V Loški dolini praznujejo 19. oktobra svoj občinski praznik v spomin na prvi partizanski napad na Lož. Ker so vsa dosežanja praznovanja lepo uspeša, je pričakovati, da bo tudi letošnji, saj se nanj že nekaj časa pridno pripravljajo. Na predvečer praznika bodo priredili svečano akademijo, pri kateri bodo sodelovala razna podjetja, organizacije, šole in drugi. Na sam praznik bo svečana seja občinskega ljudskega odbora, komemoracija pri spomeniku padlim na Ulaki in drugo. Zvečer se bo predstavljal domača »Svoboda« s igra »Stilmonski fupani«. Oblepvalno društvo v Ložu pa pripravila posebno izdajo »Glas Loške doline«. Na sliki: spomenik na Ulaki.

Festivalska misel

Letošnji veliki dnevi ob prvem televizijskem festivalu so dali trdno in jasno smer za bodoče sodelovanje vseh naših organizacij, ki zajemajo mladino. Tu moramo posebej omeniti sodelovanje Partizana in Sportne zveze. Da bi bilo sodelovanje tudi pri delu kar tesnejše in ne samo na manifestacijah, bosta morali obe organizaciji pregledati svoje statute in pravilnike ter jih dopolniti. Prisluhniti bo treba željam in zahtevam mladine in jih prirediti tako, da bo tudi delo in življenje v društvi vsebinsko zaživeljo, po zamisli ki je bila nakazana ob festivalu.

Ali bi kaj prida koristilo spremembi vsebine dela v Partizanu — kar je v zadnjem času predmet širšega obravnavanja — če bi se zadrževali le z vsakoletnim velikim nastopom in povorko? Brezčas zelo malo ali vsaj dokaj pomanjkljivo, če ne bomo hkrati položili na tehtnico statute vseh organizacij, ki vključujejo mladino od Partizana. Sportne zveze vse do Zveze gasilcev. Če bi se zadovoljili samo z festivalsko obliko bi vsakakor ostali le na pol poti, saj bi silihi mladino znova v dosedanja način pretirane učenja prostih vaj.

Nekateri okrajji že snujejo načrte, da bi pripravili za drugo leto nekaj podobnega kot je

bilo letos v Ljubljani. Ker imajo telovadnici nastopi pri nas veliko tradicijo, mi pa hkrati govorimo o naprednejših prijemih, bi bilo na moč koristno oceniti vrednost takšnih nastopov kakršni so bili doslej v navadi in nanj navesti zaključke, kakšni naj bodo v bodoče. Morda bi bilo prav, da bi nastopilo s prostimi vajami samo nekaj oddelkov, medtem ko bi drugi lahko množično tekmovali pred gledalci? V vsakem primeru pa bodo morale biti proste vaje prirejane za potrebe in zmogljivost družštev in ne samo za prestiž sestavljalcev. Dosej je terjala priprava za množične nastope

—

Košarkaric mnogo več!

O rednem plenumu Košarkarske zveze Jugoslavije v Beogradu pred dnevi smo v našem listu prav na kratko že pisali, mimogled tega skopnega uradnega poročila pa objavljamo zdaj še nekaj prisluhov, ki nam jih je po tem beograjskem sestanku posredoval predsednik Košarkarske zveze Slovenije Tine BENČIČ.

ZENSKA KOŠARKA — ZA ZELENO MIZO

Plenum pred dnevi je mimo drugih problemov v jugoslovanski košarkarski organizaciji zelo podrobno razpravljalo o domači ženski košarki, predvsem o kvalitativnem vrhu, ki je skoraj vsa leta po osvoboditvi brez pravega množičnega zaledja. V dresu z državno barvo se čisto desetletje igra vedno iste tekmovalke, ki — žal — v maloštevilnih ženskih ekipah po državi nimajo pravih tekmovalcev. Prav zato državne reprezentantke ne vlagajo za napredek ženske košarke pri nas tistega truda, ki ga bi sicer prav gotovo imeli, če bi imeli izbiri mladih igralic za državno ekipo.

Plenum KZJ se je zato načelno lotila neogibne naloge na pravem kraju, in sicer pri osnovnih enotah. KZJ je za začetek naložila republiškim zvezam precejšnje breme: strokovne zveze v vseh republikah bodo morale pripraviti obširne načrte za uresničevanje predložiteljnih prijav. Naj bi pomagali ženski košarki na trdnje po vsej državi, predvsem v klubih in društvih. V splošnem načrtu bo seveda tudi finančni program za kritje vseh potreb za naslednja štiri leta. Načrtovane sredstve bodo prvenstveno namenjena za rekvizite (žoge, drese itd.), igrišča in ostale naprave, in to za novoustanovljene košarkarske klube in društva, ki jim začetni navedeni pogoje. Te naj bi vzmikale povode tam, kjer so za

OSNOVNO DELO NA TEM PODROČJU DOBRI POGOJI

NOVA OBEZVEŠTVA — ZENSKA VRSTA

Osnovna zveza si obeta precej novih košarkarskih vrst, predvsem zaradi sklepa, da mora vsako moštvo, ki tekmuje v zvezni ali republiški ligi, ustanoviti še žensko vrsto, se pravi, da bo moralo imeti razen članov, mladincev in pionirjev še najmanj po eno ekipo mladink in članic. Društvo ali klub, ki ne bi zadoštil tej zahtevi, bi se moral izločiti iz zvezne ali republiške lige.

PREMALO TEKMOVANJA ZA KOŠARKARICE

Zborovalci na plenumu KZJ so bili tudi edini v tem, da je rednih tekmovalcev za košarkarice odločno premalo in da bo treba glede tega ukreniti kaj več, zlasti še z ozirom na mednarodni koledar in olimpijski turnir 1. 1960 v Rimu.

AMC CERKLE NA GORENJSKEM JE ZADNJO NEDELJO PRIPREDILO OČENJE VAINO VOŽNJO ZA MOTORJE IN AVTOBILNE NA 17 KM DOLGI PROGI, NA KATERI JE NASTOPILO 28 VOŽAČEV.

Zmagal je z najmanj kazenskih točkami Joža Bohin iz Cerklj in prejel pokal za to sezono. Naslednji dve mesti sta pripadli Bohinju in Oblaku. (—c)

ZA DVA NAJVEČJA NASLOVA EKIPNIH NAMIZOŠKIH PRVAKOV V DRŽAVI BODO OD DANES DO NEDELJE TEKMOVALI V OPACIJI IN KRANJU. OB MORJU BODO NASTOPILE ZA PRVI DEL I. ZVEZNE LIGE MOŠKE EKIPNE, V KRANJU PA BO PRIZORIŠČE BORB MED DRUGOLIGI. MED PISANO DRUŽBO TIŠKI IZ VSEH REPUBLIK BO TUDI PET ZASTOPNIKOV IZ SLOVENIJE, IN SICEER DVE V I. IN TRI V II. LIGI. ZA NAJBOLEŠE NASLOVE SE BOSTA POTOGEVA TUDI ZNTK LJUBLJANA IN JESENICE, V NIŠKI KONKURENCI PA SE BODO OD SLOVENSkih IGRALCEV SKUŠALI ŠIMBOLE PLISIRATI ČLANI TRIGLAVA, ODREDA IN PUZINARJA.

Kranjčani so naštemešji kandidati za osvojitve prvega mesta. V I. ligi bo Ljubljana v borbi za zlato sredino. Šahovski društvo v Kranju praznuje letos 25-letnico obstoja. Na članske moštvenem brstouranju v Radovljici v počastitev tega jubileja je nastopilo na 30 moštveh, med katerimi je v finalnem tekmovalju zmagal LSK s 7,5 točkami pred Jesenicami (6) in ZSK Mariborom (1,5). SD Kranj bo imelo v naslednjih dneh še več

STUJEGA SO VESTI

da je mlada nogometna reprezentanca Angije na vemblerjskem stadionu premagala ustransko enajstorico Romunije s 4:3 (2:0);

da je sovjetska atletinja Galina Bistrova v Odesi postavila nov svetovni rekord v peterboju s vsega 1946 točkami; v prejšnji tekmi je vrste je branila Lena Rokjakinja Vinogradova s 4767 točkami;

da se je tudi tretja medsebojna tekma za pokal evropskih prvakov med Wisnuthom (Karli — Marz Stadi) in poljsko Gwardijo končala neodločeno 1:1 (po 20. minuti podaljšku), nakar je bil sporazumno izrebran zmogovalec, in sicer nemški klub Wisnuth, ki bo v naslednjem letu igral z nizozemskim moštvom Ajaxom iz Amsterdamu;

da je bila na svetovnem prvenstvu v ženski košarki v Rio de Janeiro odigrana še zadnja izločilna tekma: Madžarska — Mehika 8:54 za 20. oktobra, potem KZJ za trajalo do 28. t. m. so se pisarske reprezentance SZ, ZDA, CSR, Madžarske, Brazzilije, Čileja in Paragvaj;

V tekmi zvezne odbojkarke II. se je beograjski Partizan v Mariboru zmagal nad ekipo domačega Branika 3:0 (10:3, 13:9). Zaradi tega poraza Branik nima več možnosti, da bi se rešil odhoda iz te konkurence.

Osemnajst postaj dolga pot desetih kandidatov za naslov najboljšega košarkarskega moštva Jugoslavije je končana. V sredo zvečer sta se na igriščih v Šiški in Zrenjaninu — letos sta se morali zaradi preveč nasiljenega ozračja ti zadnji dve tekmi letošnjega tekmovanja začeti in končati hkrati — na obeh semaforih zablestela zadnja dva izlida izmed devetdesetih, ki jih beleži kronika letošnje prvenstvene sezone od 14. aprila dalje, in sicer v nesporno korist Olympije in Proleterja — novega in zadnjega prvaka. S to štirinajsto zmago (ob štirih porazih) si je študentska ekipa iz Ljubljane dokončno priborila prvo lovoriko te vrste v Sloveniji — naslov državnega prvaka za l. 1957.

Za našimi smučarji, atleti itd. so letos torej tudi naši košarkarji vstopili v krog najboljših jugoslovanskih športnikov. Želimo, da bi kot nasledniki dolgoletnega prvaka Crvene zvezde in svojega prednika Proleterja častno nosili šestokrako zvezdo in se vsepovsod izkazali vredne ponosnega naslova, ki so si ga priborili.

OLYMPIJA : LJUBLJANA 91:73
PROLETER : BSK 79:72

V AVTOBUSIH SO VENDOR - LJUDJE

Do nedavna smo imeli pri nas skrajno zanikrno avtobusni park. Ne samo, da so bila vozila staromodna, bila so tudi počasna in nezanesljiva. Slednjice smo se pred približno dvema letoma le lotili tega problema — modernizacije, tako da ta čas naša prevozna sredstva že z veseljem in ponosom primerjamo z najsoodnejšimi vozili v inozemstvu. Ta nagel prehod na boljše pa je pustil za seboj tudi negativne posledice, ki se kažejo pri ljudeh za volanom.

Soferju za avtobus ni potrebno nikakršno posebno tehnično znanje, kakršnega morajo imeti ostali njegovi vrstniki, pač pa terjamo od njega samo to, da se zaveda, kaj vozi — ne stvari, temveč ljudi! Temu namenu mora služiti vsa personalna služba podjetij za prevoz ljudi, ki morajo vedeti, kako njihovi soferji opravljajo svoj poklic. To pa pomeni skrb za varnost potnikov na cesti. Reči pa moramo, da imajo podjetja po tej strani precejšnje težave, kajti ustreznih soferjev je se zelo malo in še ti so zvečine starejših letnikov, ki se nekaterih grdih razvad iz daljne preteklosti ne morejo otresti.

Rekli smo že, da je za motorizirane vozilne alkoholi strup in poguba. Tega neprimadizava pa bi se morali skrbno ogibati predvsem soferji na avtobusih, pri čemer bi morali sodelovati kajpak tudi vsi vozilne se potniki. Le-ti bi jim morali v lastnem interesu prepovedati uživanje alkohola na postajališčih — denimo tistih tradicionalnih dvih devojcev.

Kakor v drugih državah tudi pri nas uvajamo vožnje na dolge razdalje (n. pr. Ljubljana—Zagreb—Beograd, Koper—Maribor itd.) za razliko seveda, da tamkaj vse drugatje skrbijo za kulturno in udobno potovanje potnikov. Med našimi podjetji, ki delajo take usluge, se razvija neka tihna, a prav zagrnjena konkurenca, toda, žal ne, kdo bo udobneje prevažal, temveč kdo bo hitrejši. Da, hitrost je v današnjem tempu

življenja zelo velikega pomena, vendar samo v mejah varnosti. Naš stalni informator tov. Hinko KAPUN se je odand peljal z osebnim avtomobilom v Logatec in je spetoma strahoma in brez moči čakal na nesrečo, ki je na srečo le ni bilo. Na odprti cesti ob hitrosti 90 km na uro je nenadoma opazil, da ga bo zdaj zdaj prehitel neki avtobus (!). Pri taki hitrosti seveda ni več utegnili niti moč opozoriti skrajno neopredvidnega soferja, naj vozi počasneje. To mu je uspelo šele pri Logatecu, toda pri tem se mu je zgodilo nekaj neslutenega. Medtem ko je vozniku naševal primerne lekcije, so v njun razgovor nenadoma posegli potniki in se vneto zamerali za svojega varuha. Zakaj? Ljudje se med to divjo vožnjo očitno niso zavedali ozir, občutili, da se je njihovo vozilo na ovinkih nevarno nagibalo na levo ali na desno in da jih je morda samo treznost ostalih voznikov rešila preteče nevarnosti. Le čemu taka neodgovornost človeka, ki so mu zapani potniki? Prenekateri soferji na avtobusih se na postajališčih kaj radi pogovarjajo s komerkoli, pri čemer se taki pomeniki navadno končujejo z zamudami. In da bi sofer nadomestil tistih nekaj minut, požene voz do naslednje postaje v še večji dir, kakor je predpisano v voznem redu. Zakaj prizadeta podjetja ne nadzirajo postankov svojih avtobusov? Temu se navsezadnje ne smemo niti čuditi, kajti interes prevoznih podjetij je tako imenovana komercialna vožnja: se pravi hitrejša od konkurenta. In prav to je doecela zgrešeno. Na srečo je prometnih nezdov z avtobusi zelo malo, zato pač, ker se je jih vsa ostala manjša vozila zmeraj pravočasno in skrbno ogibajo daleč vstran.

Ko že omenjamo komercialno hitrost, ne moremo niti mimogled prevoznih sredstev ECZ, ki tudi težki za tem ciljem, česar pa s starimi tramvajskimi vozovi sploh ni mogoče uveljaviti. Soferji avtobusov in trolejbusov pri ECZ menda še umeraj mislijo, da imajo med vožnjo enake pravice kakor prej, ko so vozili skozi mesto po trdnicah, namreč da si brez pomislekov dopuščajo — recimo nedopustna prehitavanja itd. Razumljivo je, da mora prepeljati potnike čimprej, vendar ne po vsej sili, saj so ljubljanske ceste namenjene prav vsem vozilom in še nediscipliniranim pešcem povrh. Pa še nekaj! Trolejbusna ozir. avtobusna postajališča ECZ so v našem mestu kar številna, kar je edino pravilno. Prav vsakemu potniku pa prav gotovo ni možno ustreči s komercialno vožnjo. Da za naprej ne bi bilo nepotrebnih medsebojnih občitkov, naj bi se prizadeti stalni potniki na širšem sestanku z ECZ dokončno odločili ali za hitrejšo vožnjo, ki bi imela za posledice ukinitve nekaterih postajališč, ali pa za dosedanja ureditev. Oboje pa nikakor ne gre!

Prihodnji petek bo beseda o kolejarji!

V SOBOTO SPET BORBE V RINGU

Branik v Ljubljani

Najboljši slovenski boksaarji, člani ljubljanskega Odrada in mariborskih klubov Branika in Mariborbor so se po slovenskem prvenstvu za posameznike v prazničnih dneh 12. decembra v ljubljanski telovadnici v Ljubljani po kratkem odmoru začeli pripravljati spet za borbe na jesen in čez zimsko. Boksaarji in njihovci pripravljali želijo, da bi se pred domačimi gledalci odločili za poraz na Gospodarskem razstavišču. Toda prekaljeni ljubljanski borci Francos Remca so bili kos sredstva odpora na Reki; Odrad je spet zmagal, tokrat v razmerju 12:4, pa čeprav nista stopila v ring prav najboljša ljubljanska boksaarja — Bitenc in Preker.

Medtem seveda tudi v mariborski trdnjavi niso počivali; k vstnemu delu v ringu so mariborske boksaarje spodbujale predvsem načrtno priprave za novo sezono in pa nekaj tekem v tujini. Moštvo Mariborbor, je pred dnevi gostovalo v Zahodni Nemčiji, okrepile so za najboljšimi boksaarji mestnega tekmeča — Branika.

Zakaj smo zapisali teh nekaj drobnih podatkov o slovenskih boksaarjih? Pač zato, ker jih bomo že to soboto spet videli v ljubljanskem ringu. Klubsko vodstvo domačega Odrada je namreč povabilo v goste močno ekipo Bra-

REKORDE

ZIMSKI BAZEN V KRANJU?

Kadarkoli naši plavalni strokovnjaki tožijo, da nas tušina glede kvalitete vse bolj prehituje, nanesje pogovor na zimski bazen. Danes je popolnoma jasno, da brez zimskih bazenov ne bomo mogli kaj prida razviti kvalitativne ravni našega plavalnega športa. V Sloveniji je bil že večkrat govorna o gradnji zimskega bazena. Se pred več leti so plavalci ljubljane računali na gradnjo takega objekta blizu Litostroja, kjer imajo dovolj odpadne vroče vode. Ostalo je le pri govoricah in načrtih. Podobno je bilo v Mariboru, Trbovljah, Krškem, Kidričevem in morda še kje. Mar-

stke so samo razvijati lepe zamisli, toda od zamisli do ureščitve je še precej daleč. Zadnje faze pa kaže, da se bo to poročje vprašani le pramniklo z mrtve točke — in sicer v Kranju. Resda je tudi v Kranju problem zimskega bazena za zdaj samo ideja, vendar ima veliko njegovih inženirskih predštevila, ki jih ljubljana, ki je drugo največje središče plavalne dejavnosti. Kranjčani računajo, da bi zgradili na objektu poleg tovarne in tekstila, kjer imajo dovolj tople vode. Seveda bi za začetek zgradili objekt zelo skromno. Po cenitvah strokovnjakov bi 20 milijonov narodnjari zagotavljali za najnujnejše izdatke. Bazeni bi bil dolg 25 metrov, širok pa 12 metrov. Razumljivo je, da bi tak bazen ogromno pripomogel k razvoju plavalstva, saj iz slovenski plavalni šport brez zimskega bazena v zadnjih letih kvalitativno prav lepo napredoval. Hkrati bi bazen služil poznali tudi kot kopališče.

Kot že rečeno, ima ta zamisel v Kranju veliko resnih privrženec. Zelo verjetno je, da bi gradnja bazena v Kranju, saj so Ljubljana, nekaj pa bi tudi prispevala tovarna in tekstila. V kratkem bo Kranj obiskal ing. Blouček, ki bo povedal svoje mnenje. Če se bodo odločili za gradnjo bazena, predvsem, če bo dovolj denarnih sredstev — tedaj bodo na novem gradbišču že spomladaj začrli bivalje. Prihodnjo jesen pa bi kranjski plavalci zgradili zavezali vodno gladino — v zimskem bazenu. Upajamo, da tokrat ne bo ostalo samo pri načrtih...

Kratke iz Maribora

Zenska rokometna ekipa Branika, ki je letos že drugo leto sodelovala v zvezni ligi, po izjavi voditeljev klubov ne bo nadaljevala s tekmovanjem. Vzrok? Pravi to je pomanjkanje denarja. Memmo pa, da je pravi vzrok v pomanjkanju igralcev. Naj se obratno na zadnjih tekмах nastopati same mladinke, ki seveda niso dorasle tako težki konkurenci. Dejstvo je namreč, da je iz tega ali onega razloga predanja zelo močna ekipa članic v zelo kratkem času popolnoma razpadla in da res nima nikakega smisla zapravljati denar za draga potovanja.

Tudi letos je teniški klub Branik prireditel tradicionalni tekmovalni za najmlajše igralce tenisa: mladincev za belo žogico in pionirjev za srebrihi lopar. Vsega je sodelovalo 23 mladih igralcev tenisa kar res ni mnogo sročio bogate tradicije Branika pri vzgoji mladih kadrov. Moramo pa vsekakor upoštevati da je precej igralcev manjkalo zaradi gripe. Med mladinci je zmagal Ferencak, ki je v finalu premagal Muleja 6:4, 6:3 med pionirji pa Stajner, ki je najprej premagal Bergetiča najmlajšega 6:0, 6:1, nato Vodeba 6:1, 6:3 in v finalu Gradčanika 6:2, 6:4.

3.400 litrov mleka na leto

Lepi uspehi kmetijskega posestva »Pštata« v Mengšu

Letos so iz kmetijskih posestev Jable, Mengoš, Križ in Depala vas ustanovili eno samo posestvo »Pštata«, ki dosega lepe uspehe. Zamotivirjene površine na desni strani ceste Domžale - Ljubljana že nekaj let uspešno meliorirajo. Medtem ko je prej raslo na teh površinah okrog 15 do 20 stotov kislega

ali polkisllega sena na hektar, pridelajo sedaj okrog 20 do 30 stotov žita ali okrog 70 stotov detelje. S pravičnim delom in dosedanjimi uspehi je delovni kolektiv tega posestva nedvomno opravil svoj obstoj. V prihodnje pa bodo morali še marsikaj urediti. Najprej naj bi preskrbeli delavcem stanova-

nja in meliorirali še vse zamotivirjene površine. Posestvo posevča vse slabo tudi povečanju živinoreje. S pravično odbiro in molzno kontrolo se je mlečnost že lani dvignila kar na 3400 litrov na posamezno kravo. Letos pa se bo mlečnost še znatno povečala. Posestvo se je udeležilo tudi zveznega tekmovanja za višje hektarje donosa, in doseglo pri pridelovanju pšenice in krompirja vidne uspehe. D.

Priznanje »Zadovoljnim Kranjcem«

Prebivalci Slovenjegrada Gradca in bolniški slovenjegradske bolnišnice so si že dalj časa želeli, da bi jih obiskali godbeniki, ki jih poznajo iz radijskih oddaj. Tako so nedavno na invaditski zabavi v Slovenjem Gradcu sodelovali »Zadovoljni Kranjci« iz Ljubljane, pred tem pa so 70 minut na koncertu zabavali bolnike. Bolniški slovenjegradske bolnišnice so bili zelo presenečeni nad kvaliteten programom, za katerega izvajalci niso zahtevali plačila. Nastopili so tudi še Greta Ložar, Stojan Vene in Zlatko Zej. Nekatero točko sporeda so morali na željo bolnikov večkrat ponavljati. Koncert je bil na hod-

niku glavnega poslojpa, ker nimajo v bolnišnici primerne dvoranice za kulturne prireditve. Prišli so vsi bolniki, ki se lahko gibajo. V kolikor bi bolnišnica imela primerno dvorano, bi lahko večkrat organizirala podobne kulturne prireditve, saj je duševno počutje bolnika in razvedrilno zelo pomembno za zdravljenje. Bolniški slovenjegradske bolnišnice so zaprosili našega sodelavca, naj objavi njihovo javno zahvalo poštvovalnim godbenikom in ostalim sodelujočim.

Rudnik kaolina v Črni povečal proizvodnjo

V zadnjem času je dosegel rudnik kaolina v Črni pomembne uspehe. Medtem ko so pred leti pridobili največ do 9.000 ton pranegega kaolina, ga bodo pridobili letos kar okrog 15.000 ton. Tudi delovni učinek se je znatno povečal. Delovni kolektiv se resno zavzema za nadaljnje povečanje proizvodnje, kar naj bi dosegli predvsem z izboljšanjem tehnološkega procesa. D.

Zagrebska kronika

Proti gradnji nebotičnikov v državi. Največji nebotičnik v državi, ki je zgrajen od 17. nadstropja, je sedaj pod streho na Trgu republike v Zagrebu. Medtem naj bi začeli graditi še nekaj nebotičnikov v središču mesta, med njimi tudi enega pred kinematografom »Balkan«. Sedaj so nekateri urbanisti in člani mestnega sveta nastopili proti tem nebotičnikom. Tako n. pr. pravijo, da bo v nebotičniku pred omenjenim kinematografom delalo nad 1500 uslužbencev, kar bodo tamkaj v glavnem izvozna podjetja. Kadar bi zjutraj prihajalo pred to poslopje 1500 ljudi in več sto avtomobilov, bi nastala seveda velika zračna prava tako bi tudi pred drugimi nebotičniki zjutraj in opoldne. Zato predlagajo, naj nebotičnike grade izven strogega središča. —bč

IZGUBLJENO

IZGUBIL SEM v sredo 18. okt. med 15. in 15.30 uro na poti med Univerzitetno knjižnico preko Zvezde, mimo poste po Cankarjevi cesti manjši zvezek s tremi gradskimi — lesorezi slika Karla Makšimsa Sedeja. Najdite-lja prosimo, da izgubljeno proti nagradi vrne v kulturni rubriki Ljudske pravice, Ljubljana, Kopitarjeva 6-III.

GOSPODINJE I PRIJETNO PRESENEČENJE

ISOL
(USTILO ZA KOVINE IN STEKLO)

Vsem sorodnikom in znancem sporočam žalostno vest, da je umrla moja ljuba žena, mama, stara mama, teta

MARIJA BRUS
žena vlakovodje v pokoju
Pogreb drage pokojnice bo v soboto 19. oktobra 1957 ob 16. uri iz Marijine mrliške vežice na Zalah, Ljubljana, Begunde, Palermo, Hotedrišica 17. okt. 1957.
Zalujoči: mož Franc, hčerke: Amalija, Marija, Rada por. Bašo, vnuki ter ostalo sorodstvo.

Vsem sorodnikom in znancem sporočam žalostno vest, da je umrla moja ljuba žena, mama, stara mama, sestra, teta in sestrična

MARINO OBRADOVIČ
roj. Stržinar
Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek 18. okt. 1957 ob 16.30 uri iz Jakobove mrliške vežice na Zalah.
Umrla je 18. okt. v Cavtatu in bila prepeljana v Ljubljano, kjer bo pokopana.
Cavtat, Beograd, Ljubljana, Sofija, Split 17. okt. 1957.
Zalujoči: mož Filip, hčerka Sonja, zet in vnuki, bratje, sestra in snaha, teta Ivanka ter ostalo sorodstvo. Cv. A. K.

Domžale

Priprave za proslavitev 40-letnice Oktobrske revolucije so tudi v domaški občini v polnem teku. Tako bodo po vseh večjih središčih kot so Domžale, Vir, Radomlje, Lukovica in nekateri drugi kraji svečane akademije ob sodelovanju »Svoboda« in kulturno-prosvetnih društev. Poleg tega bodo prirejali tudi predavanja o pomenu revolucije in delu Lenina. D.

Sevnica

Cesta skozi Sevnico povzrača prebivalcem precej težav. Ob suhem in lepem vremenu je polna prahu, ob slabem pa blata in mlakuži. Ze nekaj let so Sevnčanom obljubljali, da bodo cesto asfaltirali, toda zaradi pomanjkanja sredstev obljub niso mogli izpolniti. Letos pa so končno le dobili nekaj sredstev in ko bodo končana vsa merjenja bodo začeli cesto asfaltirati in tlakovati.

Pošten spravodnik

Te dni sem se vrnil s poštnim avtobusom, ki obratuje na progi Kamnik-Ljubljana. Sprevedniku sem dal za vozovnico petisočdinarski bankovec, misleč da je bankovec le za pet sto dinarjev in ker je tudi sprevednik sprejedal na njem eno ničlo, ga je smatral prav tako za petisočdinarskega. Šele v Ljubljani sem onaskil pomoč, tiskrat pa avtobusa že ni bilo več nikjer. Ko sem se vrnil s potovanja, pa sem na enem izmed postajališč omenjenega avtobusa čakal sprevednika, ki mi je takoj vrnil še ves preostali denar in povedal, da že vedno čaka da bi se prizadeti oslasi. Vsekakor zasluži za svojo poštenost vso pohvalo. F. R.

Po dolgi, mučni bolezni nas je zapustila naša ljuba mama, babica, prababica, sestra, svakinja, ašča in teta

FANI ROTMAN

roj. RODE
vdova po železniškem uradniku
Drago pokojnico bomo spremili k zadnjemu počitku v grobnico okoliškega pokopališča na Tolovcu v Celju, 19. oktobra 1957 ob 13. uri.
Zalujoče družine: Rotman, Križnič, Rode. Gradišče v Slov. Goricah, Stična, Pulj, Celje, dne 17. oktobra 1957.

1958 tudi soustanoviteljica zdruge konzumnega društva za Ljubljano in okolice, poznejšega konzumnega društva za Slovenijo. Sodelovala je pri raznih naprednih društvih. V njenem stanovanju v Šiški so imeli več let vaje člani »Zarje« in pevskera društva »Cankar«. Kljub številni družini je vedno našla čas za delo v društvih. Pokojnico bodo njeni znanci in prijatelji ohranili v trajnem spominu. Cv. A. K.

Podkrajšek Adolf

DELAVEC V LIVARNI
Poštvovalnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu. Na poslednji poti smo ga spremili dne 17. oktobra 1957 na pokopališče Zale.
UPRAVA IN DELOVNI KOLEKTIV TITOVIH ZAVODOV LITOSTROJ TER SINDIKALNA PODRUŽNICA LITOSTROJA LJUBLJANA

»SLOVENSKI POROČEVALEC«

LJUBLJANA — Tomšičeva 1

Roger Peyrefitte: »KLJUČI SV. PETRA«, roman, polplatno	690.— din
Marijan Kožina: »O CLOVEKOV DEJAVNOSTI«, polplatno	250.— din
Pierre La Mure: »MOULIN ROUGE«, roman, celo platno	1260.— din
Herbert Wendt: »LADJA S PREKLETIMI«, roman, kartonirano	500.— din
Bruno Frank: »HCI«, roman, polplatno	410.— din
	celo platno
	480.— din
Alan Hind: »RAZKRINKANI VOHUNI«, kartonirano	330.— din
Jack London: »IGRALEC«, roman, polplatno	580.— din
	kartonirano
	340.— din

OGLEJTE SI V KNJIGARNAH NAŠE SLIKANICE!

OGLASUJTE V SLOVENSKEM POROČEVALCU

TOVARNA VERIG, LESCE PRI BLEDU
sprejme v službo:
STROJNEGA INŽENIRJA s 10-letno prakso,
STROJNEGA INŽENIRJA ali **TEHNIKA** s nad 5 let prakse,
KOMERCIALISTA za prodajni oddelek s daljšo prakso.
Pismene ponudbe z navedbo vseh dosedanjih usposilitve in položajev pošljite na sekretariat podjetja najkasneje do 31. oktobra 1957.
Družinska stanovanja zagotovljena. 5950-R

MLINSKO PODJETJE CELJE,
razpisuje delovno mesto
EMBALAZNEGA REFERENTA
Nastop službe takoj.
Plača po tarifnem pravilniku. 5941-R

Upravni odbor
Trg. podjetja »AVTOMATERIAL«, Maribor
Parizanska 25
razpisuje delovno mesto
trg. POSLOVODJE za kolesni oddelek
Zaželena je večletna praksa iz stroke.
Plača po tarifnem pravilniku oziroma dogovora. Nastop službe možen s 1. novembrom ali 1. decembrom 1957.
Osebnne in pismene ponudbe sprejema podjetje do konca oktobra. 5889-R

»ELEKTRO SIGNAL«, Ljubljana, Parmova 33,
RAZPISUJE JAVNO LICITACIJO
za odprodajo viškov elektro-materiala za jaki in šibki tok.
Med tem so:
I-fazni trafo KDV 2242, 0,4 KVA, 380/220 V za vgradnjo;
I-fazni trafo KDV 13057, 0,4 KVA, 220/24 V za vgradnjo;
III-polna ločilna stikala za notranjo montažo R-30-III-400; podnožja NI-400 — enopolna;
varoval. patroni TDZ 300 A
razna tipkala, izolatorji, Bergmann material, razni kablji, voltmetri, ampermetri, telefonski serijski aparati 1/5 z relejem, razni telefonski material, lak žica 0,05, razni elektro-akustični material itd.
Licitacija bo dne 21. oktobra 1957, ob 8. uri v prostori skladišča, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.
Na zahtevo lahko predhodno dostavimo spiske materiala. 5849-R

Umrla je naša ljuba mama, sestra, stara mama teta
MARIJA FERTIN roj. TURK
Pogreb drage pokojnice bo v petek, 18. oktobra 1957, ob 16. uri izpred hiše žalosti, Medvode 32.
Zalujoče rodbine: Fertin, Lapornik, Turk in ostalo sorodstvo.
Medvode, 16. oktobra 1957.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da nam je umrl po dolgi in mučni bolezni moj ljubi mož, zlati očka, stric
ANTON JUGOVIC
strojevodja v pokoju
Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 18. oktobra 1957 ob 16. uri iz Antonove mrliške vežice na Zalah.
Zalujoči: žena z otroci ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Kamnik, 16. oktobra 1957.

Uprava in sindikalna podružnica Bolnišnice za duševne in živčne bolezni Ljubljana-Polje sporočata, da je dne 16. oktobra 1957 nenadoma preminil
VILI ŠTEGER
bojničar
Ohranil ga bomo v lepem spominu!
Polje, 16. oktobra 1957.

Umrl je naš predobri papa
JOSKO JAKLIČ
šolski nadzornik v pokoju
Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 18. oktobra 1957, ob 15.30 iz mrliške veže Splošne bolnišnice na šmihelsko pokopališče.
Zalujoči: žena Fanika, hči Nada por. Valentinčič, zet Tone, vnukinja Metka in Polonca ter ostalo sorodstvo. Novo mesto, dne 16. oktobra 1957.

Trgovsko podjetje
Petrol
v Ljubljani
sprejme takoj v službo:
DVA SALKOKONTISTA
Pogoj: popolna srednja šola. Praksa ni obvezna. Moški prosilci imajo prednost.
STENODAKTILOGRAFA
VEČ PRODAJALCEV
za bencinske servise v Ljubljani.
Pogoj: izučeni v trgovini
Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe pošljite na naslov:
Trgovsko podjetje »Petrol«, Ljubljana, Cankarjeva 5/II. 5975-R

AVTO ZNAMKE OPEL OLYMPIA,
prva generalna reperatura v izredno dobrem stanju, ugodno prodamo. Vse informacije dobite v podjetju DOM, Ljubljana, Mestni trg 24. 5969-R

MODISTKE. POZORI
Razprodaja igel za klobuke po 5 din.
TSG, Ljubljana, Mestni trg 17. 5968-R

Grosisti, pečišče, šivilje, posori
Razprodaja steklenih gumbov od 1 do 3 din.
TSG, Ljubljana, Mestni trg 17. 5967-R

DOPIŠNIKA
za Slovenijo, stalnega, s daljšo prakso, išče »Vjesnik«, organ SSRNH. Ponudbe z obširnimi življenjepisi: »Vjesnik«, Zagreb, Masarykova 28. 5874-R

IRENTA, kovinsko obrtno podjetje, Bovec
razpisuje delovno mesto
za administratorja — ko. Pogoj: absolvent-ka administrativne šole ali njeje enake šole z znanjem stenografije
Pršnje s krajšim življenjepisi naj pošljejo zainteresirani na upravo podjetja. Plača po dogovoru, nastop službe takoj. 5966-R

»DOM« trgovsko izvozna podjetje za domačo in umetno obrt, Ljubljana, Mestni trg 24.
razpisuje
a) 2 mestni prodajalcev
b) 2 mestni skladiščnih delavcev
Pogoj pod a) — predpisana kvalifikacija ter delno znanje vsaj enega svetovnega jezika. Plače po tarifnem pravilniku. Interesenti naj dostavijo ponudbe na sekretariat podjetja, kjer dobijo tudi vse potrebne informacije. 5970-R

Steklarna »Boris Kidrič«
V ROGAŠKI SLATINI
prodaja po izredno ugodnih pogojih:
TOVORNI AVTO »STUDEBACKER«
OŠEB. AVTO »TATRA«
DVE PRIKOLICI 3 IN 5-TONSKI
Interesenti si lahko ogledajo vozila v podjetju vsak dan od 6. do 14. ure. Cene po dogovoru. 5953-R

ZAHVALA
Ob bridki izgubi naše ljube mame
ANE ŽABKAR
roj. DRZANIC
se najtopleje zahvalujemo vsem, ki so darovali prekrasne vence in cvetje, nam izrazili sožalje, ter jo v takem častnem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Zdravstvenega doma Brežice.
Stanj grad 14. X. 1957
Družine: Žabkar, Kokot in Rančigaj

Umrl je tovariš
FILIP LOGAR
bivši dolgoletni uslužbenec podjetja »Tesar« v Ljubljani
Pogreb pokojnega bo v petek, dne 18. oktobra 1957, ob 15.30 iz Petrove mrliške vežice.
Uprava in sindikalna podružnica Lesno konstrukcijskega podjetja »Tesar« v Ljubljani, Ljubljana, 17. oktobra 1957.

Delovni kolektiv tovarne nogavic Polzele sporoča žalostno vest, da nas je po kratki in težki bolezni za vedno zapustil tovariš
ALOJZ GLAVNIK
barvar
Pogreb bo v petek, 18. oktobra 1957, ob 16. uri na pokopališče v Polzei. — Vestnega in poštvovalnega delavca in tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da je po težki bolezni preminila naša ljuba mamica, stara mama, tašča in sestra
AUGUSTA POLANC roj. LIKAR
Pogreb drage pokojnice bo 18. oktobra ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju.
Zalujoči: otroci Just, Karil, Milan, Pepca, Slava, Anka, Tinka; zeti Ciril, Slavko, Veljko; sestra Julka, Slavica; brata Viktor in Angel; vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.
Celje, Osijek, Avstralija, Ajdovščina, Idrija, Sempeter na Krasu, 16. oktobra 1957.

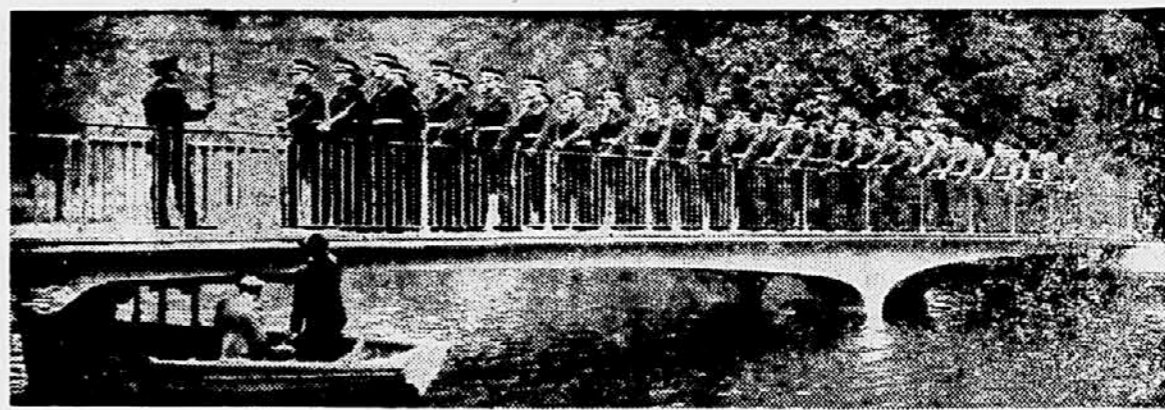
Senzacionalni himen

Vsa Italija se kandalizira. Zvezda vseh zvezd — Sophia Loren se je na skrivaj poročila z režiserjem Carlom Pontijem, ki se je prej ločil in potem na vrat na nos preletel Atlantik, da bi našel svojo bodočo ženo v mestu Juarez v Mehiki, kjer sta se tudi vzela. Ponti ima iz prvega zakona dva otroka, je debelušast in plečast. Ja pa tudi vsaj petnajst — če ne več — centimetrov manjši od svoje lepo rasičene žene. Sophia in Ponti sta dobrih deset dni prikrivala, da sta se poročila. Res ne vemo zakaj? Morda je bilo lepi Sophia le matice nerodno. Toda razburjenje v Italiji je zaradi tega tolikšno, da je o tem spregovoril tudi Vatikan. Uradno vatikansko glasilo »Osservatore romano« je napovedalo, da bodo napolitansko lepoticco, ki jo je pred kratkim občudoval celo sam ostareli papež, kratko in malo izobčili iz katoliške cerkve. To pa je tudi edina tolažba za tiste, ki so nevoščljivi zrdemu Pontiju.

Marlon Brando se je poročil

Znanj filmski igralec Marlon Brando, ki v Hollywoodu velja za posebnega, se je prav na skrivaj poročil z mlado indijsko filmsko igralko Ano Kašfi. Pri njuni poroki so bili prisotni le najbližji sorodniki. Vest o tem je v Hollywoodu povzročila veliko presenečenje, kajti Marlon Brando je bil zaročen s Josianne Mariani, hčerko francoskega ribiča. Njuna idila je pred dobrim letom poptela strani vseh časopisov po svetu. Toda čeprav zaroke nista razdrla, ju že dolgo niso več videli skupaj.

Nedavno zgrajeni most v parku St. James v Londonu so preizkusili pod težo 22 ton korakajočih gardistov. Most je zgrajen iz prednapetega betona. Medtem ko so vojaki korakali čez most dobre ure, so stokovniki v čolnu pod mostom merili tresljaje z instrumenti.

Gripa in katastrofe na Soncu

Pred kratkim je prišla do orjaške erupcije na Soncu. Observatorij Wetterstein v Nemčiji je ugotovil, da gre za eno največjih katastrof v zgodovini Sonca. Posledice so se pokazale tudi na našem planetu: magnetni viharji v zemeljski atmosferi, močnejši pri radijskih valovih, slabi hude meteje pri oddajah in sprejemih kratkovalovnih postaj.

Nekateri znanstveniki menijo, da je treba iskati vzrok sedanje svetovne epidemije gripe v teh »neredih« na Soncu. Dasiravno so v zadnjih letih iznašli odlična sredstva proti gripi, vendar se zdravnikom ni posrečilo preprečiti, da bi se gripa ne selila v vedno nova področja. Vsi namreč vemo, da gre infekcija iz dežele v deželo.

Zdravniki in astrofiziki so že pred leti prišli do zaključkov, da obstaja neka posredna zveza

med katastrofami na Soncu in različnimi bolezenskimi epidemijami na našem planetu. Krivulja bolezni se z neverjetno natančnostjo sklada s krivuljo, ki govori o eruptivnih spremembah na Soncu. Ko se ta krivulja o sončnih pojavih začne dvigati, se kmalu za njo dviga tudi krivulja, ki govori o bolezenskem stanju prebivalcev Zemlje. Ugotovili so, da se ta ritem pojavlja nekako redno vsakeh 11,2 let.

Astrofizik Paul Coudery s pariškega observatorija je pred nedavnim izjavil: »Ni nobenega dvoma, da imajo periodične spremembe pri oddajanju sončnih žarkov poseben vpliv na vse življenje na Zemlji, kar se še najbolj opazi na ljudeh.« Tudi direktor kozmobiološkega instituta v Moskvi Cigeviski sodi, da so sončne erucije zelo važen biološki činitelj. Prav profesor Cigeviski je že leta 1927 napravil shemo gripne krivulje, ki se neverjetno sklada z enajstletno krivuljo sončnih

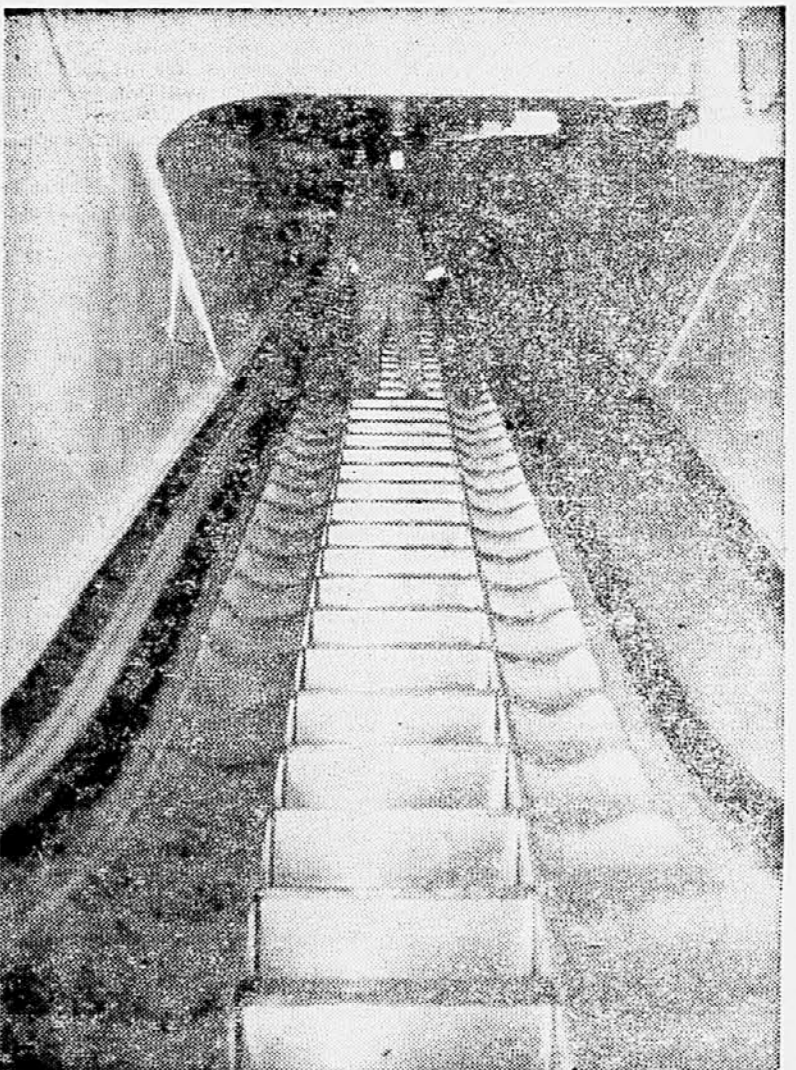
Šerpa Tensing v Italiji

Osebe velikega hotela v Torino je bilo nemalo presenečeno, ko je slavnj šerpa Tensing, ki je maja 1953 skupno z Novozelandskom Hillaryjem dosegel najvišji vrh sveta, z vso odločnostjo odklanjal, da bi stanoval v šestem nadstropju hotela. Zeleni so mu ustrecili in so mu dali

sobo v najvišjem nadstropju, da bi imel več miru in se kot osvajač najvišjega vrha na svetu, morda bolje počutil blizu nebu. Toda Tensing ni odnehal. Hotel je sobe v prilliku, da bo tako kot doma, lahko s ceste prišel naravnost v svoje stanovanje.

Podobno se je zgodilo natakarjem v restavraciji, ki so mu prinesli na mizo rižoto. »Ne tega pa res ne bom jedel«, jim je odločno odgovoril sicer mirni in ponižni šerpa, »riža sem se najedel dovolj, leškar nisem imel drugega«, tako jim je odvrnil in morali so mu postreči z drugimi evropskimi jedmi.

Od takrat, ko je plezal na Mont Everest, se je šerpa Tensing precej spremenil. Postregel si je kite, naučil se je pisati in brati in nositi evropske obleke. Večji del leta preživi na potovanjih po svetu, kjer zdaj tam, zdaj tu obiskuje razne alpinistične prireditve ter deli avtograme na levo in desno. Vsako priložnost pa izkoristi tudi za kratek skok v gore. Sedaj je bil na festivalu gorskih filmov v Trento. Bil je sila nesrečen, ker so ga prisilili, da je moral ves dan predsedati v kinu in gledati filme, ko bi se rajši sprehajal okrog. Je že tako s slavo! Kmalu pa se bo spet vrnil v svoj Nepal, kjer si je zgradil novo hišico in kupil tudi avtomobil.

Slika prikazuje eskalator na največji ameriški letalonosilki »Saratoga«. Eskalator potuje skozi štiri palube.

Tuareška modrost

Nepoštenost se gabi samemu pektu.

Najdi si prijatelja, ki je več vreden kot ti, ne pa takega, ki je manj vreden.

Kolikor koli se dvigaš nad soljudi, vedno jim boš v najboljšem primeru samo enak.

Če te nekdo ima rad in naj bi to bil samo pes, imej ga tudi ti rad.

Ljubecen je cvet življenja, ki se razcvete in vene na grobovih.

Protest zaradi satelita

Agencija AP poroča iz Chicago, da je James T. Mangan, ustanovitelj »Medzvezdne države« naznanil, da bo pri sovjetski vladi vložil oster protest, ker je Sovjetska zveza »brez njegovega dovoljenja« pognala v vesmirje umetni satelit.

Mangan ima 60 let in si je tako rekoč prisvojil vesmirje s tem da je 21. decembra 1948

razglasil, da se ima za lastnika vsega vesmirja. 14. januarja 1949 je v grofiji Cook (Chicago) prijavil notarsko overovljeno listino, v kateri je njegova »lastniška pravica« potrjena.

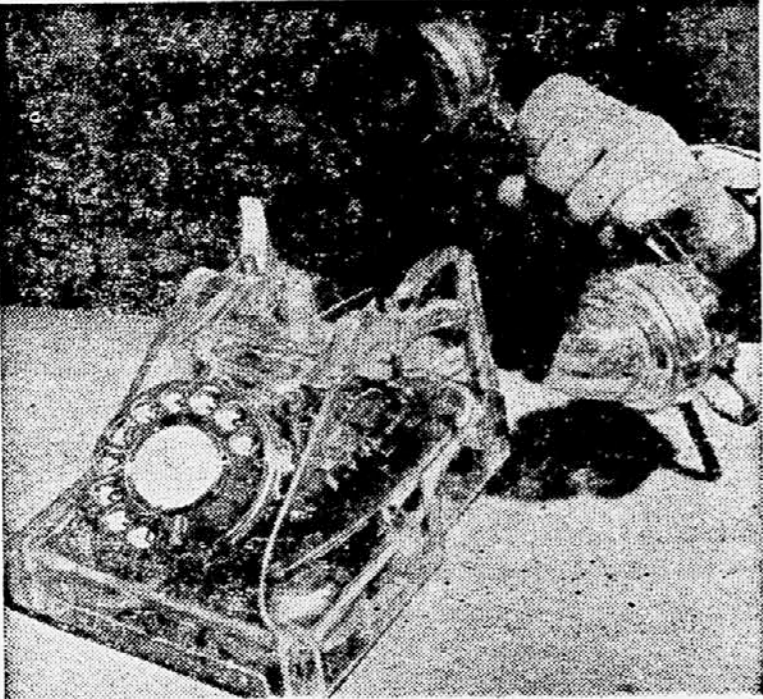
Ta možakar je svoji posesti dal ime »Celestias«, kar je dal tudi patentirati, hkrati s tem pa je prijavil tudi veliki žig vesmirske države »Celestije«.

Mangana so vprašali, če namerava sestreliti sovjetski satelit, ker pač leti po njegovi državi. Možakar je to vprašanje sprejel docela resno in izjavil: »Vesmirska država se zanima bolj za načela kot pa za uporabo sile.«

Pripomnil je tudi, da je zahteval, naj ga kot predstavnika

vesmirske države »Celestije« sprejmejo med Združene nerode. Pri OZN pa so mu vjudno odgovorili, da se OZN za zdaj ukvarja samo z zemeljskimi zadevami in da ga kot predstavnika Vsemirja ne morejo sprejeti.

»Če bi me Rusi prosili, če smejo prodrati v mojo državo«, je slovesno izjavil gospod Mangan, »bi jim morda kaj takega dovolil«. Dodal pa je še, da je prejšnjega 18. januarja že dal tako pooblastilo vladi ZDA.

»Doktorjev« telefon je izdelan iz prozornega plastičnega materiala in se avtomatično zasveti, ko pride poziv. Tako si zdravnik ponosi lahko dela zapiske, ne da bi mu bilo treba prizgati sobno luč. Ta telefon bo posebno koristil zdravnikom in drugim osebam, ki morajo poneti pogostokrat odgovarjati na telefonske pozive.

Ribe konzerve iz Cezarjeve dobe

Nedavno so potapljači francoske vojne mornarice potegnili iz globine morja pred otokom Ile de France davno pogrezeno galejo iz dobe Cezarja. V njenem trupu so našli pestro amfor iz keramike, v katerih so bile konzervirane skuše. Oble se je pod dvatisočletnim vplivom morske vode strdilo, riba pa so še vedno mogli spoznati. Galeja je vozila prehrano za Cezarjeve legije, ki so se borile v Galiji.

Pijane kokoši

Neki nemški rejec kokoši je po dolgem proučevanju — tako poroča neka agencija — prišel do zaključka, da pijane kokoši nesejo več jajc kot trezne. Preizkusil je 60 kokoši, od katerih je polovici dal piti vodo, drugi polovici pa vino.

»Če bo glava, boš peljal otroka na sprechod, če bo cifra boš malo delal na vrta, če se bo pa pokonci postavil, boš lahko šel na nogometno tekmo.«

HANS HAAS IŠČE MORSKO KAČO

Svetovno znani podvodni raziskovalec Hans Haas, ki se je izkazal tudi kot podvodni filmski snemalec, je v ponedeljek odplul s trijambornikom »Xarifa« na sedemletno raziskovalno potovanje. Jadranico »Xarifa« je opremil lichtensteinski princ Franc Jožef, odplula pa je iz Nice. Ladja je odlično opremljena in velja za pravi »plavaljoči laboratorij«. Ladja ima dve televizijski platni, na katerih bodo lahko spremljali vse dogajanje pod vodo. Potapljači pa imajo tako opremo, ki jim bo omogočila potapljanje od 100 do 300 metrov. Vse je tako urejeno, da bodo s televizijskimi kamerami snemali pod vodo, istočasno pa bo-

do vse delo pod vodo snemali s televizijskimi kamerami in na filmski trak.

Posadka trijambornika šteje vsega osem ljudi. Poleg Hansa Haasa so na ladji še inženir Hirschel in znani nemški potapljač Wissel. Haas ima namen posneti trinajst filmov po trideset minut, ki sta jih naročili nemška in angleška televizija. Poleg tega pa namerava študirati podvodno floro in favno, življenjske razmere na koralskih otokih v Južnem morju in loviti redke ribe. Hans Haas je pred odhodom izjavil, da namerava ujeti vsaj eno izmed zanimivih črno-zlatih morskih kač, ki dosežejo tudi dolžino 2 metrov in katerih uzgiz je smrten.

»Navsezadnje imam pravico...«
 »Ne jezi se, za zaboje gre. Ti bomo že razložili.«
 Sidobre je prezirljivo skomignil z rameni in povzel:
 »Ker moramo hitro delati, bodo nastale težave z zbiranjem posadke.«
 »Kar se posadke tiče, je moja skrb... Kajne, da jo bova midva preskrbela,« je rekel stric in se obrnil k Jérômu.
 »Gremo na morje,« ga je le-ta vprašal.
 »Mogoče. Sidobre mi ponuja zasluzček. Ti bom že še razložil...« In se je spet obrnil k palčku. »Kar se posadke tiče, ne manjka ljudi, ki so križemrok.«
 »Da, pa bo spet nekaj brezposelnih manj.«
 In sta oba bruhnila v tak smeh, da nista mogla nehati.
 »In navsezadnje,« je rekel Jérôme, ki mu je postajal njuj smeh nezosen, »kaj imam jaz pri vsem tem?«
 »Ti?« je vprašal Romain. Ti?...« V njegovih očeh se je zablistalo nekaj sovražnega, nato pa se je takoj zavedel in ublažil trdoto svojega pogleda.
 »Ti,« je rekel, »ti boš imel polovico deleža, seveda.«
 Nato mu je obrnil hrbet, potegnil iz žepa svinčnik in papir in se delal kot bi bil zatopljen v račune in seštevanja.
 Jérôme je tako glasno, da sta ga lahko slišala, sam zase ugotovil:
 »Če bomo tako hitro odpluli, bomo nabrali čedno posadko!«
 »Za to, kar mislimo storiti, bo dovolj dobra,« je rekel Romain, ne da bi dvignil glavo.
 »Vseeno je treba priti z ladjo do cilja.«
 »Seveda. Kar se tega tiče, bo vse v redu, lahko računaš z nama.«
 Za trenutek je bilo vse tiho, medtem pa je Romain z nadehnjenim izrazom na obrazu žvečil svinčnik.

»Prava sreča,« je rekel, »da sem ujel Menessierja iz Havra, ki je prišel popravljat »Norah«. Moral je urediti tudi naše stroje. To je bilo pred tednom dni.«
 »Lej si ga no!« si je mislil Jérôme. »Vse so si izmislili brez mene, a zdaj, ko je stara umrla, se je nenadoma pokazalo, kaj imajo za bregom.«
 Romain pa s je norčeval:
 »Menessier mi še ni poslal računa, a ker ne plačamo mi, temveč Sidobre...«
 In če se vse dobro premisli, zakaj se ne bi oklenil zadeve, če je dobra — in dobra je najbrž, kajti Romain ne ljubi negotovih zasluzkov. Jérôme je počasi stricu odpuščal, da ga ni vprašal za svet. Postajalo mu je vseeno. Jutri bo že daleč na morju, daleč stran od vseh teh zgodb in od tiste samotne hiše, kjer se ni več počutil doma in kamor se ne bi več drznil stopiti, in od Marije Luize, ki mu je zbadala s svojo žensko miselnostjo jetra. Z Romainom pa se bo pe pobotal. Bil je celo pripravljen, da se mu bo kdaj pa kdaj uklonil in da bo z njim prijazen, če bo treba.
 Sidobre se je kar tajal, ko je videl, da gre vse kot po loju.
 »Dva kalvadosa! — Boš enega, Romain?«
 Romain ni nikdar odklonil.
 »In vi, gospod Sidobre?« je vprašal Jérôme.
 »Jaz,« je rekel moziček ter zlij v svoj kozarec zadnje kapljice mineralne vode, ki je stala pred njim, »jaz pijem kisló vodo. Kadar delam, delam.«
 »In zdaj,« je rekel Jérôme, ko so prinesli kalvados in ko si je omočil ustnice, »zdaj lahko zvem, kam bomo krenili?«
 »Seveda,« je odgovoril Romain. »Povedal ti bom vso stvar v dveh besedah. Sicer pa je vse skupaj preprosto in nič kaj zamotano. Plačana bova dobro in v gotovini.«

»Da,« je rekel Sidobre, ter se potrkal po prsih, na katerih je denarnica napejala suknič. »Tako je bosta dobila dvajset tisoč, a to ne bo vse.«
 »Dovolj mi je,« je povzel Romain, »dovolj mi je slabih kupčij. Človek se spreha za morju in peče svojo kožo samo zato, da si lahko plača liter navadnega vina. In to je užitek, da lahko delaš za človeka, ki razume stvari in ima ideje. Takoj sva se razumela, kajne, gospod Sidobre? Torej: štiriindvajset velikih zabojev bo jutri prišlo. V štirinajstih dneh morajo biti v Constanzi. To je vse.«
 »Ah, v Romuniji! — je vzkliknil Jérôme od začudenja in sreče. Od spominov se je njegov obraz kar zjasnil. Videl bo torej spet Constanzo, kjer je prebil skoraj mesec dni, ko je plul na »Jaguarju!« Constanzo! Constanza z veselimi ulicami, kazinom in plažo, kjer se ljudje kopljejo čisto nagi; tam so hiše s plesnimi in zabavnimi prostori in dekletji, ki nosijo nebesno modre ali rožnate podveze na svilenih nogavcih. Da, to je dežela! Tam ni hinavščine, tam je svoboda in tam se ženske vdajajo moškim samo zaradi užitka in tam pomeni, če govoriš francosko, da nosiš s seboj kapital.
 »Ti me niti ne vprašaš, kaj bo v zabojih?«
 Ah, Jérômu je bilo vseeno, pa naj bi bil v zabojih žvečilni gumi, cvetača ali železnina. Vendar pa je nena-doma prevzel strah:
 »Pa menda vendar ne bo orožje?«
 »Tepec!« je rekel Romain ter vzdignil ramena. »Kaj misliš, da nosiva glavo za to, da bi kdo vanjo svinec zabijal? Sva ti rekla ali ne, da gremo v Constanzo? No, torej, vozili bomo stroje, kosilne stroje v kosih. Ali ne, gospod Sidobre?«
 »Da, je pritrtil on. In sicer lepe, drage stroje. V Romuniji pridelujejo žito in jimer zanj ni mar troška.«